

DZIŚ W NUMERZE:

Niezatarte wspomnienia str. 3

GŁOSIK - rubryka dziecięca str. 4

Prawdy i mity str. 5

Tylko Rychwałd bez punktu str. 8

**CZWARTEK
7 KWIETNIA 2005
NR 41
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč**

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz



EGZAMIN Z JĘZYKA POLSKIEGO ZDAJE 163 MATURZYSTÓW

Matur czas

REGION (kor) - Wprawdzie na zakwitnięcie kasztanowców przyjdzie nam jeszcze trochę poczekać, niemniej dla uczniów czwartych klas Gimnazjum Polskiego oraz polskich lub czesko-polskich klas innych zaolziańskich szkół średnich rozpoczął się już czas egzaminu dojrzałości. W ub. wtorek do egzaminu pisemnego z języka polskiego przystąpiła młodzież w gimnazjum i Technikum Przemysłowym w Karwinie, wczoraj zaś w karwińskiej Średniej Szkole dla Pielęgniarek.

W Gimnazjum Polskim zdaje w tym roku maturę 118 uczniów - 93 w Cz. Cieszynie i 25 w klasach karwińskich. Poloniści przygotowali dla maturzystów cztery tematy. 1. „Nie miecz, nie tarcz - bronia języka, lecz arcydzieła” (C. K. Norwid) - rozwiń temat w odniesieniu do literatury polskiej. 2. Media kształtują naszą postawę konsumpcyjną. Fakt, że nieustannie nam się coś daje, jest główną przyczyną naszej bierności, umysłowego uśpienia. Przemysł zagadnienie i ustosunkuj się do słów Ryszarda Kapuścińskiego nt. roli mediów i reklamy. 3. „Szukam nauczyciela i mistrza” (Tadeusz Róże-

wicz) - rozważ, w jaki sposób powyższe słowa sprawdzają się w dziełach literackich różnych epok. 4. „Moje fascynacje - moja pasja” - przedstaw i przybliż to, co jest dla ciebie przedmiotem głębszego zainteresowania. Swoją odpowiedź odpowiednio uzasadnij. **ciąg dalszy na str. 2**

Kwiaty i pieśni dla Anieli Kupiec

CZ. CIESZYŃ (kor) - Miłośnicy poezji z całego Zaolzia, a także z drugiej strony Olzy, zjechali we wtorek do Cz. Cieszyna, by w sali ośrodka kultury „Strzelnica” złożyć życzenia poetce ludowej Anieli Kupiec z Nydku, obchodzącej w tym dniu jubileusz życiowy, 85. urodziny.

Na spotkaniu pn. „U Kupców Na Farce”, zorganizowanym przez czeskocieszyński Klub Propozycji wspólnie z Kongresem Polaków i ZG PZKO, mnóstwo było kwiatów, życzeń. Przede wszystkim zaś bogaty program, pełen pieśni, tańców i poezji, który przygotowały zespoły z całego regionu. **ciąg dalszy na str. 7**

Examin pisemny z języka polskiego w klasie IVc Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. W ub. wtorek uczęszczają m.in. redaktorki naszej rubryki młodzieżowej „Pudło”.

Czeska matura nie dyskwalifikuje

OLZANIE (sch) - Polscy uczniowie czeskojęzycznych szkół średnich skarżąc na krzywdzące warunki uczenia się o stypendium rządowym RP ukończeniem szkoły średniej w języku polskim. Ich sprawie popiera również Kongres Polaków, który od razu zainteresował się sprawą.

Złożyliśmy protest zarówno do Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, jak i do Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej MEN w Warszawie. W rozmowie telefonicznej dyrektor Biura, Bogusław Szymański, obiecał, że o stypendium będą się mogli ubiegać również osoby uczące się w czeskich średnich szkołach specjalistycznych nie mających na Zaolziu polskojęzycznego odpowiednika. Warunkiem pozostaje ukończenie polskiej podstawówki - powiedział „GL” wiceprezes Kongresu Polaków, Tadeusz Wantuła, który zapewnił nas, że pismo w sprawie zostało już wystosowane. Teraz pozostaje tylko czekać na oficjalne potwierdzenie na piśmie ustnej deklaracji dyrektora Szymańskiego.

Zanim T. Wantuły, zamykanie przed Zaolziańskimi uczącymi się w czeskich szkołach średnich możliwości studiowania na polskich uczel-

OSTATNIE CHWILI
Senator Feber opuścił US-DEU

Przeżyliśmy w witrynie internetowej senatora Andrzeja Febra, podczas poniedziałkowego posiedzenia organizacji miejscowej US-DEU w Ostrawie opuścił on, wspólnie ze swoimi kolegami partyjnymi, szeregi partii. Decyzją tą - jak informuje - sprzeciwiał przeciwko piątkowemu posiedzeniu w Parlamencie posłów US, przez co stracili twarz. Ponadto jego zdaniem kierownictwo US-DEU wykazuje brak zdecydowania w rozwiązywaniu kryzysu politycznego w RP. **ciąg dalszy na str. 2**

Jutro pogrzeb papieża

WATYKAN - Wczoraj rano około miliona pielgrzymów czekało w kolejce, by oddać hołd papieżowi Janowi Pawłowi II w bazylice św. Piotra w Rzymie. W nocy z wtorku na środek kolejki oczekujących na wejście do bazyliki miała ponad dwa kilometry. Przez całą noc stały w niej dziesiątki tysięcy ludzi, chcących pożegnać się z papieżem. Dyżurujący w okolicach Watykanu lekarze poinformowali, że wielu osobom udzielili pomocy, ale nie było żadnych ciężkich przypadków. Dyrekcja włoskich kolei poinformowała, że codziennie do Rzymu z całych Włoch przyjeżdża 100 dodatkowych pociągów z pielgrzymami. Bazylika świętego Piotra zostanie zamknięta dla pielgrzymów, oddających hołd Janowi Pawłowi II, dzisiaj o godz. 22.00. Wymagają tego przygotowania do rozpoczęcia jutro o godz. 10.00 rano pogrzebu Jana Pawła II.

Władze Rzymu wcielają w życie zakrojony na wielką skalę plan zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom masowych pielgrzymek i piątkowych uroczystości pogrzebowych. Od dzisiaj obowiązywać ma m.in. zakaz przelotu jakichkolwiek samolotów nad Rzymem. **ciąg dalszy na str. 2**

W KONSULACIE GENERALNYM RP W OSTRAWIE

Oddają hołd pamięci Jana Pawła II

OSTRAWA (mro) - Senator RC Andrzej Feber oraz Józef Szymeczek, prezes Rady Kongresu Polaków złożyli hołd pamięci Jana Pawła II wpisując się we wtorek do książki kondolencyjnej wystawionej w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie.

- Papież przemówił do mojego serca zaraz po swojej inauguracji - powiedział „Głowski Ludu” A. Feber. - W czasach głębokiego komunizmu zwrócił uwagę na możliwość wyrwania naszego państwa z bloku socjalistycznego. Przesłanie papieskie było jasne: to, co się dzieje, zależy od naszej woli, od wartości nam wściepionych, jak honor czy prawdomówność.

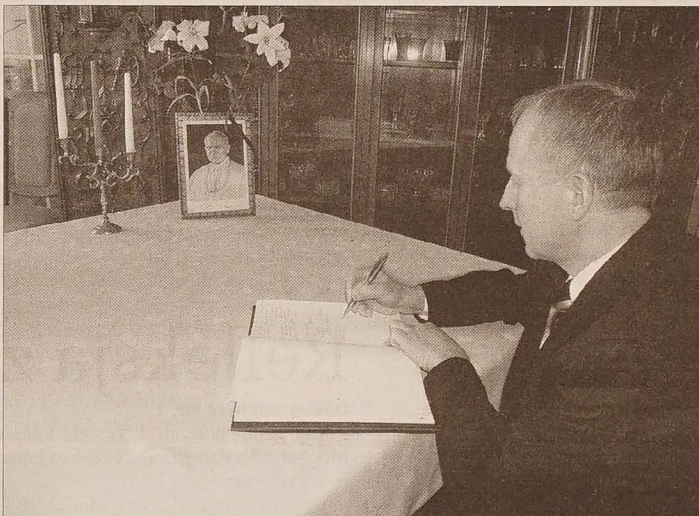
Ojciec Święty z tym przesłaniem zwracał się do swego narodu i całego świata. Niestety nie miałem okazji spotkać się z nim osobiście. Tę miała moja żona, gdy przypadkiem w czasie audyencji generalnej ustawiono ją w pierwszym rzędzie kaplicy, w której przyjmował Jan Paweł II. Spotykałem się i spotykam nadal z nim i jego myślami codziennie. Wiem, że nie popełnimy żadnego błędu w postępowaniu, jeśli wszyscy będziemy go naśladować. Jestem do głębi poruszony jasnymi sygnałami, które przekazywał nam do końca swych godzin. Łączę się w bólu z rodakami i tak jak oni pragnę, by papieskie serce spoczęło na Wawelu.

Do książki wpisało się już wiele osób - z Ostrawy i Zaolzia. We wpisach podkreśla się polskość papieża-Polaka. **ciąg dalszy na str. 2**

Pogoda

CZWARTEK - Pochmurno z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 16-20 st., nocą 9-5 st. C.

PIĄTEK - Pochmurno, deszcz, rano możliwe lokalne mgły. Temperatura w dzień 10-14 st., nocą 9-5 st. C.



Senator Andrzej Feber wpisuje się do książki kondolencyjnej w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie.

CZY (JESZCZE) NALEŻYMY DO TEGO NARODU, CZYLI...

Niedziela, godzina 1.53. Przyszedł esemes, że Praga spodziewa się pierwszej relacji z Wadowic już wcześniej rano. Na drodze mogą być korki.

Wstaję i włączam telewizor. Wszystkie polskie stacje nadają nocne programy o Ojcu Świętym.

Jest jasna noc. Nad korytem Olzy wisi olbrzymi sierp księżycy.

Na zsoście do Wadowic, która jest w budowie, a więc dziurawej i pozwężanej szykanami, nie ma wielkiego ruchu. Moim jedynym towarzyszem jest ten księżyc, teraz zachaczający rogami o dalekie wzgórza i dachy pokryte szronem. Wadowice jeszcze śpią. Na placu nie ma ludzi. Na wprost bazyliki Ofiarowania NMP sterczy długie ramię dźwigu

dla kamery. Wozy kilkunastu stacji telewizyjnych ustawione po obwodzie placu. Na chodnikach splot kabli.

Kilka postaci wciśniętych w kołnierze płaszczy

Refleksja z podróży do Wadowic

znika w drzwiach bazyliki. Zaczyna się ranne nabożeństwo. Przed bazyliką płoną znicze, zapalone przez tych, którzy wyszli stąd niedawno, po całonocnym czuwaniu.

Idę uliczką między bazyliką a domem, w którym urodził się polski papież. Z okna widział ten sam, co ja obecnie, słoneczny zegar z napisem „Czas ucieka, wieczność czeka”. Docieram do końca, do

ulicy Kościelnej. Za rogiem jest furta z numerem 7. Do jej żelaznych prętów ktoś przypiął dwie ręcznie napisane kartki. Na pierwszej, z serduszkami, jest tekst: „Jesteś (już) w domu”, na drugiej, z rysunkiem uśmiechniętej twarzy: „Mamy świętego, którego znamy. Dziękujemy ci, Boże”.

Z rannej mszy ludzie wychodzą milcząco, nie obnoszą się ze swym bólem. Czasem jednak skurcz gardła nie daje im mówić. Wczoraj Polska szlochała, gdy z Watykanu przyszła ta wiadomość. Dzisiejsza niedziela jest pierwszym dniem bez Niego. - Dopiero dziś to do mnie dociera - mówi kobieta, która także tej nocy modliła się w bazylice. **ciąg dalszy na str. 2**

Znad Wisły

Rada Warszawy postanowiła, że pomnik Jana Pawła II stanie tam, gdzie papież w 1979 roku wypowiedział słynne słowa: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi, tej ziemi”, czyli na placu Józefa Piłsudskiego. Ma to się stać najpóźniej w 27. rocznicę wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża, czyli 16 października 2005 r.

Katolicki Uniwersytet Lubelski nosi imię Jana Pawła II. W poniedziałek Senat KUL na nadzwyczajnym, uroczystym posiedzeniu podjął uchwałę o nadaniu uczelni imienia papieża Polaka. Karol Wojtyła był wykładowcą KUL od 1954 r. do czasu wyboru na Stolicę Piotrową w 1978.

Kardynał Józef Glemp powiedział, że Polacy winni upamiętnić papieża życiem godnym Ewangelii. Prymas Polski wygłosił homilię podczas narodowej mszy świętej za duszę Jana Pawła II na placu Piłsudskiego w Warszawie. Na placu zgromadziło się ok. 300 tys. osób. Arcybiskup Józef Michalik podziękował Polakom za pożegnanie Jana Pawła II. Podkreślił, że papież niczego się nie bał i ufal człowiekowi. Wezwał do nasładowania Jana Pawła II. Msza odbyła się tam, gdzie Papież spotkał się z warszawiakami w czerwcu 1979 roku. W nabożeństwie wzięli udział prezydent, premier, marszałkowie Senatu i Sejmu, członkowie Episkopatu Polski, nuncjusz apostolski i dyplomaci.

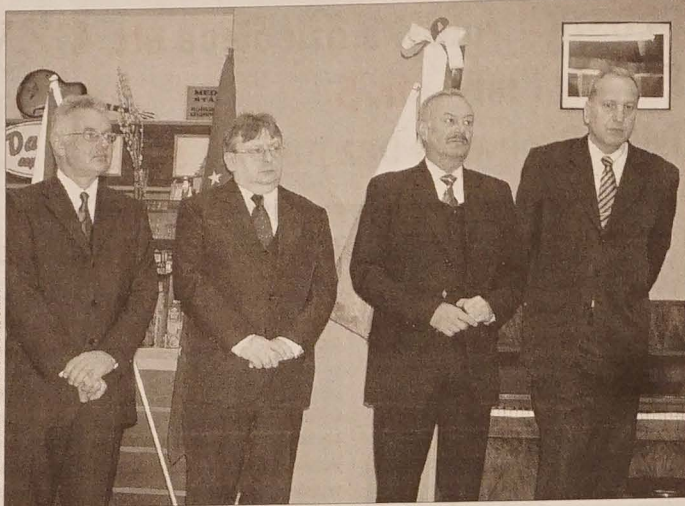
Kilkaset tysięcy osób uczestniczyło w mszy żałobnej w archikatedrze częstochowskiej i Apelu Jasnogórskim odprawionych na Jasnej Górze. Metropolita częstochowski, arcybiskup Stanisław Nowak podkreślił w homilii zasługi Jana Pawła II dla odbudowy godności człowieka i wiary w Kościele.

10 czerwca powinien być Dniem Jana Pawła II i świętem narodowym – uważają działacze organizacji obywatelskich, m.in. Fundacji Pro Publico Bono i stowarzyszenia Obywatelska Polska. Apel o ustanowienie takiego dnia został zamieszczony we wtorek w Internecie. Pomysłodawcą tłumaczą, że właśnie 10 czerwca 1979 r., podczas pierwszej pielgrzymki do Polski, Jan Paweł II wypowiedział na krakowskich Błoniach słowa, które można traktować jako uniwersalny testament pozostawiony Polsce i Polakom przez papieża. Przywołują fragment papieskiej homilii: „Zanim stąd odejdę, proszę was, abyście całe to duchowe dziedzictwo, któremu na imię »Polska«, raz jeszcze przyjęli z wiarą, nadzieją i miłością, taką, jaką zaszczepia w nas Chrystus na Chrzcie Świętym, abyście nigdy nie zwątpili i nie znużyli się, i nie zniechęcili, abyście nie podcinałi sami tych korzeni, z których wyrastamy”. Podpisy pod apelem o ustanowienie Dnia Jana Pawła II są zbierane na stronie internetowej stowarzyszenia Obywatelska Polska (www.obywatelskapolska.pl).

Ponad 6 tys. młodych ludzi spotkało się spontanicznie na placu Wolności w centrum Katowic i przemarszerowało ulicami miasta ze świecami w dłoniach pod katedrę, by modlić się za Ojca Świętego. Nie wiadomo, kto był pomysłodawcą, nie ma też organizatora spotkania. Informację o zlocie młodzież przekazywała sobie z ust do ust, przez Internet i SMS-y. Nawet ci, którzy przyszli na plac, byli zaskoczeni, że zgromadziło się tam tyle ludzi. Pochód zablokował na pewien czas ulicę w centrum Katowic. Zbliżając się do katedry młodzież śpiewała ulubioną pieśń papieża – „Barkę”. W katedrze młodzież przywitał metropolita katowicki abp Damian Zimoń: „Jestem zdziwiony i uradowany. Nikt się nie spodziewał, że tylu was przyjdzie. Jesteście pokoleniem Jana Pawła II”.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.



Na inaugurację Dni Polskich przybyli m.in. (od lewej) Andrzej Kaczorowski, konsul generalny RP w Ostrawie, Andrzej Krawczyk, ambasador RP w Pradze, Přemysl Sobotka, marszałek Senatu RC, Evžen Tošenovský, hetman województwa morawsko-śląskiego.

Pogada po angielsku

CZ. CIESZYN (mro) – Trzymamy kciuki za Irenę Dudę, która 5 maja zmierzy się z czeskimi uczniami szkół średnich, laureatami regionalnych etapów eliminacji w konwersacji angielskiej. Ogólnopanstwowy finał odbędzie się w praskim gimnazjum „Na Alei”.

Irena Duda, jest uczennicą klasy 3 C Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie. Od początku gimnazjalnej edukacji języka Szekspira uczy ją Danuta Landecka. Irena dużo czasu, również poza programem nauczania, poświęca angielszczyźnie, mówi, że to jedna z jej pasji. Twierdzi, że ostrawskie eliminacje regionalne trochę ją zaskoczyły. Spodziewała się pytań podobnych do tych, które zadawano na szczeblu powiatowym. Zamiast tego – jak nam powiedziała – uzupełni-

ła tekst po wysłuchaniu wiadomości BBC opowiadaniem o tym, jak widzi swoją przyszłość i swój dom marzeń. Komisja konkursowa sprawdzała także szybkość reakcji uczestników eliminacji na argumenty rozmówcy. W parze z kolegą prowadziliśmy konwersację na temat, czy pozwolimy naszemu dziecku zapisać się do klubu sportowego – dodała Irena.

Oddają hołd...

Dokończenie ze str. 1

„Był on nieprzeciętnym człowiekiem, wielkim chrześcijaninem i demokratą, wielkim Polakiem, który zasługują na wielki szacunek”, „W modlitwach dziękować będziemy”, „To nieprawda, że umarłeś” – głoszą te teksty. Księga kondolencyjna wystawiona będzie jeszcze dzisiaj do godz. 18.

Szczepionka dla lisa

REGION (wak) – W dniach 4-13 kwietnia nad lasami województwa morawsko-śląskiego wyrzucane są z samolotów przynęty ze szczepionką przeciwko wścieklicznie. Ma ona uodpornić lisy, które są głównym nośnikiem zarazków tej choroby. Przynęta to niewielka szarozielona masa w kształcie łódki, wewnątrz której ukryto plastikową kapsułkę ze szczepionką.

Wojewódzka Służba Weterynaryjna zwraca się do właścicieli psów i kotów, żeby w tych dniach nie wypuszczali zwierząt do przyrody. Rodziców zaś uprasza się, by wyjaśnili swoim pociechom, iż przynęt nie wolno dotykać. Bezpośredni kontakt szczepionki z otwartymi ranami, słuzówką nosa i oczu może być niebezpieczny dla zdrowia.

Kto u nas zarabia?

REGION (wak) – Według danych Ostrawskiego Urzędu Pracy, w ub. roku w województwie morawsko-śląskim legalnie zatrudnionych było 9791 cudzoziemców. Ile osób pracowało na czarno – tego statystyki nie precyzują.

Najliczniejszą grupę tworzyli Słowacy (3209 osób) oraz Polacy (3052). Region upodobałi sobie również Ukraińcy (135), Bułgarzy (67), Niemcy (40) i Amerykanie (38). Prócz tego w województwie pracowali Austriacy, Francuzi, Anglicy, Włosi, Węgrzy, Irlandczycy, a także Chińczycy, Wietnamczycy, Chorwaci, Japończycy, Rosjanie i Białorusini. Obiegowa opinia głosi, że zdecydowana większość obcokrajowców

»Dni Polskie« otwarte

OSTRAWA (mro) – W poważnym nastroju, wywołanym odejściem Jana Pawła II, w Domu Książki „Librex” rozpoczęły się wczoraj „Dni Polskie”, które urządzono w ramach programu „Wspólnie w Europie”.

Rangę otwarcia nadali zaproszeni goście, m.in. marszałek Senatu RC Přemysl Sobotka, ambasador RP w RC Andrzej Krawczyk, konsul generalny RP w Ostrawie Andrzej Kaczorowski, wicemarszałek województwa śląskiego Marian Jarosz, biskup die-

cezji ostrawsko-opawskiej František Lobkowicz, hetman morawsko-śląskiego Evžen Tošenovský. Uczestników uczyli gospodarz obiektu, czystości powitał gospodarz obiektu Petr Becher. Zebrani uczyli młodzież ciszy pamięć papieża. Wspomnieli swoje z nim spotkania (hetman morawsko-śląski przyznał, iż dane mu było porozmawiać po polsku z Janem Pawłem II), biskup ostrawsko-opawski wspomnieli o znaczeniu stosunków czesko-polskich począwszy od św. Wojciecha po dzisiejszą postać polskich księży w czeskich parafiach. Mówiono o multietnicznej Ostrawie o poznawaniu się narodów i regionów, czyli – zblizaniu tego, co już jest bliskie sobie – jak to ujął bp F. Lobkowicz. „Dni Polskie” potrwać do piątku.

Jutro pogrzeb...

Dokończenie ze str. 1

Włoska prasa, powołując się na tzw. niedyskrete zza Spiżowej Bramy, napisała, że kardynałowie ustalili termin konklawe na poniedziałek 18 kwietnia. Konklawe, podczas którego nastąpi wybór nowego papieża, powinno rozpocząć się po 15 dniach od śmierci Jana Pawła II, a więc 17 kwietnia. Dopuszczalne jest 5-dniowe opóźnienie. W konklawe weźmie udział 117 kardynałów mających prawo głosowania, czyli tych, którzy nie ukończyli 80. roku życia. Jest wśród nich czterech Polaków – prymas Józef Glemp, Zenon Grocholewski z Kurii Rzymskiej, metropolita krakowski Franciszek Macharski, a także arcybiskup Lwowa reprezentujący łaciński episkopat Ukrainy, Marian Jaworski.

JABŁONKÓW – Jablonkowscy pezetkaowcy wczoraj po południu zaprosili mieszkańców Jabłonkowa i okolicznych wiosek na mszę św. w intencji papieża Jana Pawła II do Lasku Miejskiego. Mszę odprawił o. Edward Cokot, proboszcz parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Łomnej Górnej. Opr. (kor)

Matur czas

Dokończenie ze str. 1

W „mieszanej” czwartej klasie karwieskiego Technikum Przemysłowego zdaje w tym roku maturę 10 młodych Polaków. Mogli oni we wtorek wybrać między rozprawką nt. przyjacieli, referatem o wynalazku, który ich zdaniem zmienił życie ludzkości, kolejną rozprawką o pracy, która ma dać człowiekowi satysfakcję lub – w dowolnej formie – napisać o swoim wyjątkowym dniu.

A oto cztery tematy, z których wybierało 11 polskich uczniów z klas maturaalnej w karwieskiej Średniej Szkole dla Pielęgniarek: 1. Co to naprawdę się liczy, to odnaleźć swoje powołanie (Czy w pracy pielęgniarskiej odnalazłam swoje powołanie. Rozprawka). 2. Najpiękniejszy zakątek Śląska Cieszyńskiego (opis). 3. Kto ma swoje miejsce ulubione w dzieciństwie? To jest ojczyzna duszy (opis). 4. Najpiękniejsze wspomnienia swojego dzieciństwa. 4. „Kto czyta, żyje wielokrotnie, kto zaś z książkami obcuje nie chce, na jeden żywot jest skazany” – J. Czechowicz (rozprawka na temat znaczenia książki i czytelnictwa).

Pisemny egzamin maturalny z języka ojczystego w czeskojęzycznej Akademii Handlowej odbył się dopiero za tydzień, we wtorek 15 bm. Tamtejsza polska klasa liczy 32 uczniów.

Senator Feber opuścił US-DEU

Dokończenie ze str. 1

Swoją polityką partia ta odezwała się pierwowotnego liberalno-prawicowego programu.

Po głębokim zastanowieniu się zdecydowałem do wniosku, że odłączyć się nie mogę wiązać swojego nazwiska.

Refleksja z podróży do Wadowic

Dokończenie ze str. 1

– Kdy papież zemleł? V kostele kněz mluvil o pohřbu – trójka dziewcząt z Nowego Jiczyna zauważyła czeską rejestrację. – Wyście tego nie wiedziały? – dziwie się. Nie. Wczoraj modliły się za Niego do późna, a rano odjechały do Krakowa. Po drodze zaś postanowiły zatrzymać się w jego rodzinnym mieście...

Koło dziewiątej przed bazyliką zebrały się setki ludzi. Koło południa już tysięczne tłumy wypełniały plac Jana Pawła II i pobliskie uliczki. Dwudziestoparoletni teolog z KUL-u przyjechał z grupą młodzieży z nocnego czuwania w Sanktuarium w Łagiewnikach. Nie ma przysięgienia, twierdzi. Ludzie są świadomi tej chwili. Czerpią z niej siłę. Mówię: – Polacy swego papieża kochali, ale Go nie słuchali. Ksiądz oponuje: – Myślę, że jest już inaczej. W Łagiewnikach wiele osób po latach wypowiadało się, właśnie tej nocy, bo Ojciec Święty umarł. Ta śmierć – to wielka szansa dla Polaków. Całe lata prowadził Kościół, jak statek do portu. Tym portem jest miłosierdzie. Ludzie to zrozumieli.

Przez głośnik dochodzą słowa kazania: „...mówi się, że nie ma osób niezastąpionych. To nieprawda. Dla dziecka matka, ojciec to są osoby niezastąpione...”

Wielu wiernych w Wadowicach dziś tak to właśnie odczuwa.

– Coś się skończyło. Nieodwracalnie. Umarła cząstka każdego z nas. Zamknął się rozdział historii, gdy On był naszą podporą. On zerwał żelazną kurtynę. Nie tylko najwyższy kapłan, ale też najwyższy autorytet, w czasach, gdy żadnych autorytetów już nie ma – mówi pięćdziesięcioletni mężczyzna.

Przez głośniki dociera na plac prośba księdza, aby wadowiczanie wystawili dziś w oknach swoich domów Jego fotografię, o godzinie 21. zapalili przy niej świecę i zmówili różaniec. I aby tak czynili do dnia pogrzebu. To będzie oznaczało, że trwamy w jedności.

Wolano, żeby zrobić przejście. Ku bazylice wnoszone brązowe popiersie papieża i umieszczono je na marmurowym cokole.

Z wybicciem godziny dwunastej tysiące ludzi ujęło się za ręce i utworzyło żywy „łańcuch serc”.

Było jedno miejsce, gdzie mogli na chwilę zapomnieć. Muzeum w domu rodzinnym papieża przy ulicy Kościelnej 7. Z fotografii patrzyły twarze uśmiechnięte, pogodzone, zamysłone, skupione, młodzieńcze i dojrzałe. W gablotkach chlebak, latarka, popielate nordki na trzy zapięcia, biały kombinizon i futrzana czapka z białego królika, niebieskie hickory z wiązaniem typu marker made in Poland, wosło...

Kiedy opuszczałam Wadowice, w uszach miałam refren piosenki, powtarzający się nieustannie

jak motyw w hiszpańskim bolerze: „To są górskie okolice, to jest moje miasto, Wadowice...” Tak śpiewała młodzież, gdy odwiedził miasto 16 czerwca 1999 r., tak śpiewała dzisiaj, gdy Go zabrakło.

W sobotę w Czeskim Cieszynie obradował wyższy organ Polaków znad Olzy, Walthwy i ku Swratki i Switawy. Zajęci własnymi sprawami przywódcy Polaków w RC ani jednym słowem wspomnieli z trybuny Zgromadzenia o umierającym polskim papieżu, choć jednoznacznie na jego imię polskich Polaków na świecie, bez względu na poglądy i religię. Kilku delegatów raz po raz wymyślało do swoich samochodów, aby z radia postucharz formacji z Watykanu. Raz tylko na „Strzeżcie się zabrzmiły słowa o „czasie dla Polaków w naszym”... z ust Czecha, morawsko-śląskiego wojewody.

W poniedziałek Adam Michnik w internetowym Gazecie rozwinął cytat Czesława Miłosa w wierszu kule zatytułowany „Polska dostała króla, o której śniła”.

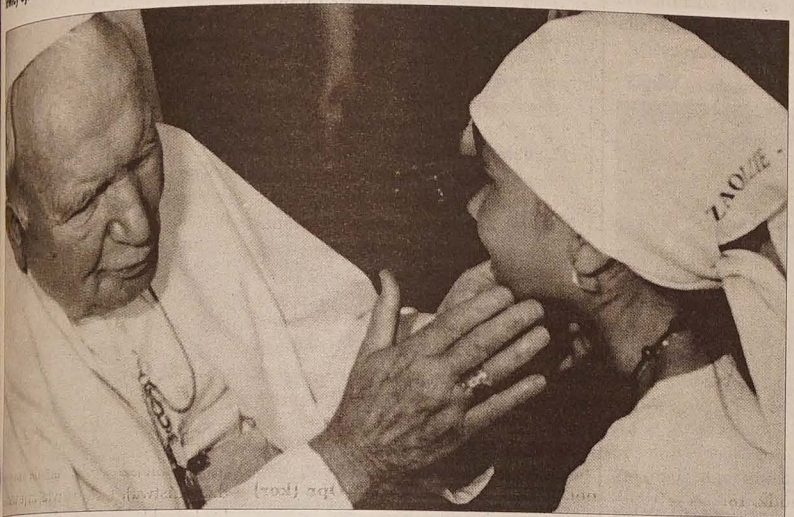
Bolał cały naród, gdy Król umierał. Zaołziańscy hetmani zbyli to milczeniem.

(autorka jest dziennikarką rozgłośni polskiego Radia w Ostrawie oraz reporterką TVP w -Stonawa)

JANINA GORYL OPOWIADA O SWOICH SPOTKANIACH Z PAPIEŻEM JANEM PAWŁEM II



Weselnicy organizatorzy zaolziańskich pielgrzymek, Jadwiga i Franciszek Frankowie, w jubileuszowym 2000 roku weszli z grupą Zaolziaków do Ojca Świętego do Rzymu. Na górnym zdjęciu pielgrzymi z Zaolzia (Jadwiga Franek po lewej Ojca Świętego), na dolnym Teresa Goryl w rozmowie z papieżem.



Niezatarte wspomnienia

Janina Wojtyła był papieżem przez całe moje dorosłe życie. Nie było mi dane widzieć go w czasie jego pamiętnych pierwszych papieskich pielgrzymek do Kraju, ale skutkiem tych wydarzeń były wydarzenia, które zmieniły całe moje życie. Chętnie Jana Pawła II dla przemian demokratycznych w krajach Europy Środkowej i Wschodniej jest niepodważalnym. Również u nas był on od początku swego pontyfikatu postrzegany nie tylko jako wielki duchowy przywódca, ale też jako wybitny polityk i mąż stanu.

Organizacja kontaktów z papieżem z Zaolzia z Macierzą, jakie miały miejsce pod koniec lat siedemdziesiątych, ale przede wszystkim w czasie stania wojennego i w latach osiemdziesiątych, dzisiejszej młodej generacji chyba trudno sobie wyobrazić. Były jednak na Zaolziu osoby, które ryzykowały, by móc widzieć i usłyszeć papieża. Wybór Polaka na głowę Kościoła Katolickiego wiązał się od samego początku z przeobrażeniem nowego, zasadniczo nowego i to nie tylko wewnątrz samego Kościoła.

Miałam to szczęście widzieć papieża w 1979 roku, w czasie pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny, w Krakowie – wspomina Janina Goryl, obecnie dyrektorka przedszkola w Nawsiu.

Uczłam się z koleżanką w grupie dziewcząt z Węgierskiej Górki do spotkania z Ojcem Świętym, choć spotkanie z papieżem-Polakiem było jednak wiekszą. Pamiętam, jak wieczorem stałyśmy

w tłumie wiwatującej i śpiewającej młodzieży przed Jego oknem. Panowała taka euforia, byliśmy gotowi pozostać tam przez całą noc. Papież uśmiechem poprosił w końcu, żebyśmy już pozwoliły mu odpocząć...

Po raz drugi pani Janka pojechała na spotkanie z papieżem z koleżanką z Jabłonkowa w 1987 roku. Granicę można było przekroczyć tylko na specjalne zaproszenie z ważnych powodów rodzinnych.

– Udało nam się uzyskać zaproszenie z powodu pogrzebu – wspomina. – Służby graniczne dziwiły się bardzo, dlaczego przekraczamy granicę o wpół do drugiej w nocy, skoro pogrzeb będzie dopiero po południu, ale udało nam się jakoś wytłumaczyć. Pojechaliśmy do Wadowic i udaliśmy się prosto na probostwo. Opowiedzieliśmy księdzu proboszczowi, skąd przybywamy, a on znalazł dla nas wejściówki na spotkanie z papieżem.

Do pierwszej wizyty Ojca Świętego w Czechosłowacji w 1990 roku przygotowaliśmy się długo. Z grupą przyjaciół z powstającego wtedy stowarzyszenia Rodzina Chrześcijańska postanowiliśmy przekazać papieżowi dar od Zaolziaków. Zwróciliśmy się do Bronisława Procnera z prośbą o wyrzeźbienie dla Ojca Świętego specjalnego Beskidziółka. Pan Prochner zaproponował, że będzie to postać babci z książką modlitewną w rękę – jakby była w drodze do kościoła. Jakie było nasze zdziwienie, kiedy przychodząc po nasze zamówienie zobaczyliśmy dwie rzeźby: babcię i wnuczkę. Autor zaproponował, żebyśmy wybrali sobie jedną, nie chcieliśmy jednak decydo-

Ondraszek, czyli »za wolność... naszą!«

RECENZJA

W sobotę 2 kwietnia na polskiej scenie Teatru Cieszyńskiego miała miejsce premiera „Ondraszka”, który po „Cieszyńskim Niebie” ma pewnie szansę stać się kolejnym „bliskim sercu” cieszyńskich spektakli. Opowiada o historii, legendach i mitach cieszyńskiej ziemi. Nie można jednak nie dodać, iż sobotni „Ondraszek” był chyba jedną z ostatnich imprez polskich placówek kulturalnych, które odbyły się przed ogłoszeniem w niedzielę rano żałoby narodowej po śmierci Jana Pawła II. Nie można również nie dodać, iż były momenty, kiedy ciężko było słuchać kwestii wypowiedzianych na scenie, zwłaszcza tych, zaznaczających wyraźny konflikt pomiędzy katolikami i protestantami, negujących zwierzchnictwo papieża. Bo choć dzisiaj i historia, i dogmaty religijne obydwu stron są znane i tolerowane, to jednak w ten sobotni wieczór wszystko brzmiało inaczej, jakby nie na miejscu i nie o czasie. Wrażenie to potęgował jeszcze program teatralny, przedstawiający fenomen zbrojniczy w kontekście walki za wiarę przeciwko kościołowi katolickiemu, którego przedstawiciele „znów odzyskali władzę na tym terytorium, napadali na innowierców, dokonując rabowania i plądrowania ich domów, co było tolerowane przez władze publiczne(...)”. Niektóre wyprawy zbrojników miały więc charakter odwetowy i były odpowiedzią na napady ze strony drugiej. Niewielkie oddziały powstańcze były czasem jedyną skuteczną bronią uciemiężonego ludu, bardzo dokuczliwą dla swawolnych i bezdusznych świeckich i duchowych feudałów” („Ondraszek i zbrojniczo karpacie”).

Wszyscy wiemy, iż wiek XVII to wiek kontrreformacji, a działalność kościoła w tych czasach nie okrywała go chlubą. Nie chodzi tu więc o polemikę z takim jego przedstawieniem, ani o czyjeś urażone uczucia religijne. Chodzi tylko o zadanie sobie pytania, czy rzeczywiście konflikty religijne i prześladowania „innowierców” miały aż taki wpływ na poczynania Ondraszka? Czy można tak jednoznacznie, jak czynią to twórcy przedstawienia, stwierdzić, że były one głównym motywem jego zbrojniczej drogi? Wiadomo przecież, iż zjawisko zbrojniczo szerylo się również na terenach jednorodnych religijnie (na samej żywiecczyźnie działało w tym czasie co najmniej kilkanaście słynnych rodzin zbrojniczych – Klimczakowie, Proćpak, Sebastian Bury i in.).

Twórcy przedstawienia bardzo duży nacisk położyli na te właśnie kwestie. Konflikty pomiędzy kościołem katolickim a protestantami zarysowane są w spektaklu bardzo silnie i jednoznacznie. Fanatyczny, zamknięty na jakikolwiek dialog Jezuita (R. Malinowski), manipulujący prostym ludem, podżegający do wani i zlikwidowania szatana, którym jest Ondraszek, nie wzbudza sympatii. „Innowierca” (K. Suszka), nachodzony przez księdza, broniący swych przekonań, jedyny sprawiedliwy, choć trochę oschły i twardy, zdecydowanie jest sympatyczniejszy. Mnogość symbolicznych scen, podkreślających znaczenie i dramatyzm wyborów bohaterów, jak choćby przygotowanie do śmierci i sama śmierć wójta Szebesty (ładnie scenograficznie rozwiązana) jednoznacznie mówią widzom, po czyjej stronie ma być ich sympatia.

Sam Ondraszek (T. Kłaptocz) również bardzo silnie uwikłany jest w problemy religijne. Syn katolicki i protestanta, od początku pro-

wadzany przez matkę do kościoła, a przez ojca uczony w domu, nie potrafi się odnaleźć. Ostatecznie jednak to ojciec, tuż przed śmiercią, wskazuje mu dalszą drogę. Jaka szkoda, że w tym wszystkim wątek wolności i swobody, umiłowanej przez Ondraszka, brzmi tak słabo i mdło! Niby pojawiają się piosenki o wolności, niby mówi o niej wiele razy, widzi i czuje Hanę-Naturę, jedyną swoją ukochaną Łysą Górę, ale nie może się z tym przebić przez dominujące w przedstawieniu wątki religijno-społeczne. Zdecydowanie ambona gra tu rolę główniejszą niż Łysa Góra, a Dziwo-Hana (M. Pikus) ginie prawie zupełnie. Trudna to zresztą rola. Stać przez dwie godziny praktycznie bez ruchu, tak, aby zaznaczyć swoją obecność w sposób dojmujący, to wielka sztuka i niewiele może się udać. Dodatkowo jeszcze śpiew, który zawsze był atutem aktorki, tu jakoś nie brzmi. Być może winą jest bardzo niska tonacja (pomysł związany pewnie z wyobrażeniem głosu Góry-Natury), która nie pozwala na pełne wykorzystanie walorów wokalnych, może też problemy z nagłośnieniem (momentami lekkie przesterowanie). Nie brzmi, nie brzmi tak, jak spodziewają się ci, którzy wiedzą, jak śpiewa M. Pikus.

Tytułowy Ondraszek to postać bardzo żywa. Trudno mówić tu o jakiegokolwiek kreacji aktorskiej. T. Kłaptocz po prostu jest sobą. Żywiołowy, aktywny, rozśpiewany i roztańczony. Porusza się harmonijnie, mówi „normalnie”, zachowuje się naturalnie. Jego Ondraszek to współczesny, młody człowiek, który kocha życie, muzykę, kobietę, a nade wszystko swobodę. Niczego nie udaje, wada wyraźna, że sceny tańca i śpiewu sprawiają mu dużo radości. To dobrze obsadzona rola.

Przedstawienie bardzo się podobało cieszyńskiej publiczności. Można by powiedzieć: kolejny sukces. Dla mnie jednak zabrakło w nim trochę „ciężaru”. Mimo niewątpliwych usiłowań twórców, aby nie był to tylko zbiór obrazków i pieśni, tak właśnie momentami było. Wiele stylizowanych na ludowe piosenek, ze współczesną często aranżacją (zwłaszcza jedna z nich, śpiewana w scenach zabawy, rzeczywiście świetna, stanie się na pewno przebojem), ciekawa scenografia, ładne kostiumy, malarskie sceny, obrazy kolejno po sobie następujące i układające się w całość. Jedyna jednak wstrząsająca i naprawdę pozostająca w pamięci scena to zabawa, która w pewnym momencie zostaje przerwana wizją zabicia Ondraszka, gdzie światło ciemnieje, postacie poruszają się w tańcu w zwolnionym tempie, wszystko dzieje się jak we śnie, a potem nagle wraca do rzeczywistości i właściwego tempa (sekwencja powtórzona w finale spektaklu).

Ten ujmujący obraz przypomina mi scenę zabawy ze spektaklu Cieszyńskiego Studia Teatralnego „Droga Żywiecka”.

Na koniec, za twórcami spektaklu, chce się zadać pytanie: „dlaczego ta, tak bardzo doświadczona przez historię ziemia nie wydała dotąd innego bohatera [...]”, choć byli nimi, zwłaszcza w minionym stuleciu, najczęściej kojarzeni ze Śląskiem górnicy i hutnicy”. Czy dlatego zatem, że nie ma nikogo innego, legendarne postacie Janosika czy Ondraszka, kojarzone głównie z zabieraniem bogatym, a daniem biednym i wolnością nade wszystko, mają stać się bohaterami w każdej sprawie?

KATARZYNA ŚLUPCZYŃSKA

„Ondraszek – Pan Łysej Góry”: Renata Putzlicher – Tomiś Kočko – Bogdan Kokotek



Scena z „Ondraszka”

Fot. archiwum Rodziny Chrześcijańskiej

Fot. WIESŁAW PRZECZEK

DANUTA BRANNA



W KWIETNIU OBCHODZIMY DZIEŃ ZIEMI

Wiosenne sprzątanie

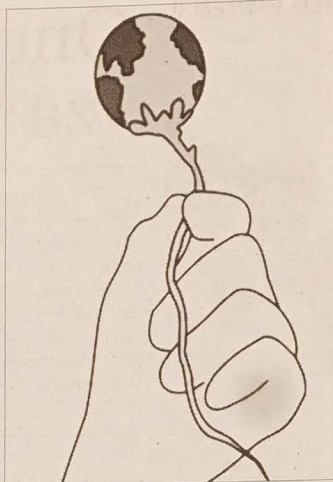
*Świeci słońce złote,
Wieje wiosenny wiatr
I każdy ma ochotę
Wędrować sobie w świat!*

Nic dodać, nic ująć, tylko wyruszyć! Na wiosnę każde dziecko może się stać badaczem i odkrywcą. Tyle rzeczy dzieje się wokół nas: w ogródkach, parkach, nad rzeką, w polu czy w lesie, że nie starczyłoby miejsca na wymienienie wszystkiego.

Kiedy ruszycie zbadać i obejrzeć na własne oczy co dzieje się na dworze, może przytrafić się wam też coś mniej przyjemnego: spotkanie ze szkodami wyrządzonymi naturze przez człowieka. Nie muszą to być nawet ogromne szkody, wyrządzone przyrodzie przez przemysł. Wpływ na środowisko naturalne mają również rzeczy mniejsze, choćby dzikie wysypiska śmieci, porzucona w lesie lub nad rzeką butel-

ka PET czy opakowanie ze słodyczy. Ciekawe, że są osoby, które w domu utrzymują czystość i porządek, a poza domem śmiecią i niszczą bez zastanowienia... Szczególnie teraz, w kwietniu, kiedy śnieg przestał już okrywać brud i śmieci, a zieleni jeszcze nie zaczęła, rzucają się w oczy skutki ludzkiej niefrasobliwości.

Kwiecień skłania nas do myślenia o przyrodzie i do działania na rzecz przyrody. Na ten właśnie miesiąc przypada Dzień Ziemi. Po raz pierwszy obchodzone go w Stanach Zjednoczonych 22 kwietnia 1970. Od początku lat dziewięćdziesiątych obchodzony jest praktycznie na całym świecie. Również w naszych przedszkolach i szkołach pamięta się o Dniu Ziemi. Przebiegają wtedy konkursy, wystawy, pogadanki, przede wszystkim jednak organizowane jest Wielkie



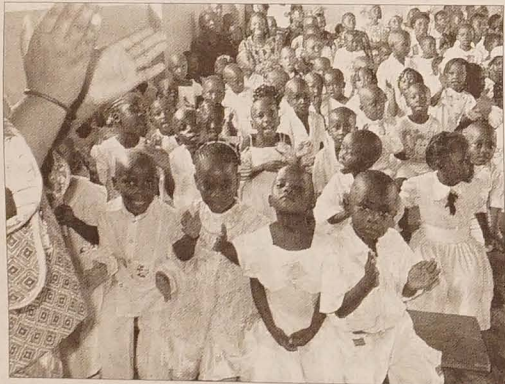
Sprzątanie Ziemi. Nie zwołują go żadne władze, tylko sami ludzie – mieszkańcy sprzątają swoje miasta i wioski, dzieci i młodzież sprzątają okolice swoich szkół. Jest też dobra okazja po temu, by sadzić nowe drzewa, krzewy i kwiaty. Nazwa Dzień Ziemi nie oznacza, że mamy to robić tylko 22 kwietnia. Możemy zacząć choćby dziś. Warto się włączyć w wiosenne sprzątanie, a przy okazji zastanowić się, co każdy z nas może zrobić dla naszej planety. Liczą się wszyscy!

Kochał dzieci

Cały świat z szacunkiem wspomina zmarłego w ubiegłym tygodniu wielkiego Polaka, papieża Jana Pawła II. Czy wiecie o tym, że papież, który miał na swej głowie tak wiele spraw, pamiętał również o dzieciach? Nie tylko chętnie spotykał się z dziećmi, ale pamiętał o nich w swej pracy. Szczególnie zaś martwił się o dzieci opuszczone, biedne, z krajów, gdzie panują wojny, i niedostatek. Na wiele sposobów nawoływał dorosłych do niesienia pomocy dzieciom, a do dzieci napisał specjalny list.

– Ileż dzieci, także w tych dniach, pada ofiarą nienawiści, która szaleje w wielu miejscach ziemskiego globu, jak na przykład w niektórych krajach Afryki! Pragnę powierzyć waszej modlitwie, Drodzy Mali Przyjaciele, nie tylko sprawy waszej rodziny, ale także wszystkich rodzin na świecie – napisał między innymi pod koniec listu do dzieci Jan Paweł II.

KROPKA



Wiele organizacji, kościołów i osób włączyło się w pomaganie najbardziej potrzebującym dzieciom w Azji i Afryce. Można na przykład „adoptować na odległość” dziecko z ubogiej rodziny i pomóc mu w ten sposób zapłacić jedzenie, ubrania, naukę w szkole i podręczniki.

Kto wygrał?

Głosik z Ludmiłą przywitani mnie z zaszępiłymi minami. W tym tygodniu nie dostali żadnych listów. Mogli tylko pozazdrościć myszce Ernestynie, która dostała od dzieci ładne życzenia Wielkanocne z zajączkiem.

– Gorzej, że nie mamy o czym pisać w „Głosikowej korespondencji” – narzekala Ludka.
– A nie możemy dać jakieś stare listy, które nie zmieściły się w całości? – kombinował Głosik.
– Pewnie, że nie! Jesteśmy przecież w gazecie, musimy pisać o tym, co się teraz dzieje! – wyjaśniła mu Ludka.
– No to napiszemy o nagrodach w naszych konkursach – stwierdził Głosik i od razu zabrał się do dzieła. Oto co w końcu napisał:

Kochane dzieci,
Dziękujemy za wszystkie Wasze odpowiedzi przysłane w marcowych konkursach. Przypominamy, że najpierw był konkurs z dwoma obrazkami bałwanków, a potem konkurs „Za pan brat z panem Andersenem”. Wśród dobrych odpowiedzi na każdy z nich wylosowaliśmy po jednej. Ich autorki: **Karolina Kluz** z klasy 1. PSP w Nawsiu oraz **Barbara Staś** z klasy 4. PSP w Hawierzowie Będowicach, dostaną od naszej redakcji nagrodę – książeczkę. A w dodatku ja do wszystkich dzieci macham ręką i mrugam lewym okiem!

Wasz Głosik, chochlik redakcyjny

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

Karwina Raj

Na przełomie XIX i XX wieku na Śląsku Cieszyńskim zbudowano wiele szkół z polskim językiem nauczania. Również w Raju, od 1949 r. dzielnicy Karwiny, powstał wtedy budynek szkolny. Naukę w nim rozpoczęło w 1872 r. Przedtem tamtejsze dzieci nauki pobierały w sąsiednim Frysztacie lub Kaczcach. Szkoła w Raju mogła powstać dzięki staraniom dziekana frysztackiego **Karola Hudzieca**. Wsparcia finansowego udzielił baron **Jerzy Bees**, a działkę budowlaną udostępnił wójt **Józef Urbańczyk**.

Pierwszym kierownikiem szkoły został **Franciszek Gattnar**, który na tym stanowisku pozostał do roku 1896. Budynek wkrótce okazał się za mały, musiano więc dobudować piętro, na którym otwarto drugą klasę. Natomiast w 1911 powstała klasa trzecia. W czasach pierwszej wojny światowej nauczanie przebiegało z wielkimi problemami. Powodem były strajki nauczycieli oraz bieda, dająca się mocno we znaki miejscowej ludności.

Po zajęciu Śląska Cieszyńskiego przez Niemcy, w szkole ulokowano

klasy niemieckie. Po wyzwoleniu budynek zajęła szkoła czeska. Polskie dzieci początkowo uczęszczały do szkoły we Frysztacie. Od roku 1949 uczyły się w domu, w miejscu, gdzie stał rajski zamek znanego szlacheckiego rodu Laryszów-Mönichów. Następnie w budynku byłego urzędu wizorycznym drewnianym barona, specjalnie w tym celu zbudowanym, dopiero w roku 1962 umożliwiono młodym Polakom w Raju powrót do pierwotnego obiektu. Było to możliwe dopiero po przeniesieniu czeskiej klasy do nowej szkoły na skrajku nowego osiedla.

W następujących latach rozwijała się w Raju ożywiona działalność kulturalna. Wówczas to powstał popularny międzyszkolny zespół dziecięcy „Promyk”. Jednak uczniów ustawa nie ubywało, więc w 1982 r. szkoła zamknięto. Ostatnim kierownikiem szkoły był **Robert Ocisk**. Obecnie w budynku znajduje się ognisko młodych przyrodników.

CZESŁAW GAMBROŃ



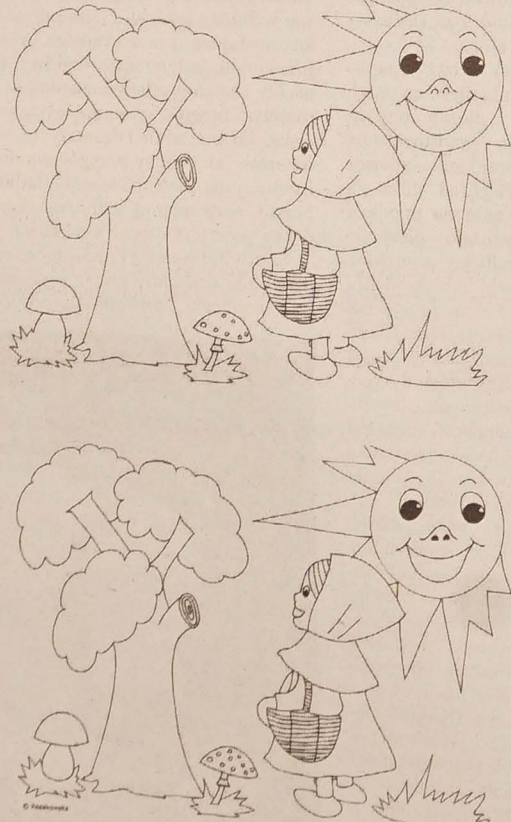
Noś zawsze w sercu pogodę, miej uśmiechniętą twarz.

Zapisy do przedszkola POGODA w Oldrzychowicach odbędą się 18-22. 4. 2005 w godz. 8 - 16. Zapraszamy!

Kierowniczka przedszkola Janina Opluštílová

Przyszła kolej na nowy konkurs!

Dwa obrazki różnią się 8 szczegółami. Kto je znajdzie, niech prześle do 18 kwietnia rozwiązanie pod adresem: Głosu Ludu, ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn (z dopiskiem dla Głosika). Wśród odpowiedzi wylosujemy jedną, a jej autor dostanie w nagrodę książeczkę.

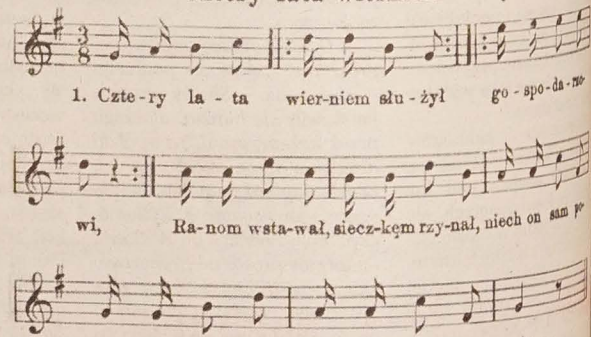


Budynek byłej polskiej szkoły w Karwinie Raju.

150 pieśni

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMBORSKI

Cztery lata wierniem służył



1. Czte-ry la-ta wier-niem słu-żył go-spo-da-
wi, Ra-nom wsta-wał, siecz-kęm rzy-nał, niech on sam po-
wie, ma-tu-lu, niech on sam po-wie.

2. A to wszystko [: dla dziewczęcia :]
[: Miło mi było, :]
Bo mi serce jak żywiczka do niej przygłnęło,
Matulu, do niej przygłnęło.

3. Nie śmiałem się [: jej zapytać, :]
[: Czyby mnie chciała, :]
Bo dwie krówki, cztery wołki posagu miała,
Matulu, posagu miała.

4. Ale mi się [: nadarzyła :]
[: Dziewczęcia zguba, :]
A jam wtenczas wołki pasał z parobkiem Kubą
Matulu, z parobkiem Kubą.

5. Leci ona [: zadyszana, :]
[: Ratuń mnie Stachu, :]
Wilki mi owce porozganiał, umrę od strachu.
Matulu, umrę od strachu.

6. Pytałem się [: co dostanę :]
[: Od znaleźnego ? :]
Powiedziała: dam ci siebie, jeśli chcesz tego,
Matulu, jeśli chcesz tego.

Ze zbiorów Czeskiego...

SAMO OWINIĘCIE FOLIĄ MIEJSC Z NADMIAREM TKANKI TŁUSZCZOWEJ NIE PRZYNIESIE REZULTATÓW...

Prawdy i mity

Co pewien czas słyszysz od przyjaciółek, jak się uporać z drobnymi i większymi kłopotami z urodą - podobno są to rady niezawodne. Podawane z ust do ust recepty zwykle się sprawdzają. Są jednak i takie, o których najlepiej od razu zapomnieć.

Kropki do oczu rozjaśniają spojrzanie?

Tak, ale... Taki lek jak Visine można stosować sporadycznie. Zawiera on bowiem substancję obkurczającą naczynia krwionośne, dzięki czemu zaczerwienienie oczu znika. Z czasem jednak dochodzi do uzależnienia od kropli, a naczynka jeszcze bardziej się rozszerzają. Dlatego w wypadku częstego zaczerwienienia oczu warto pójść do lekarza.

Proszek do pieczenia ciasta wybiela zęby...

Tak, ale... Ma on co prawda odczyn zasadowy, dzięki czemu usuwa z nich osad. Ale uważaj! Przy tej taniej, w porównaniu z innymi, metodzie wybielenia zębów za każdym razem usuwasz niewielką warstwę szkliwa. Staje się ono bardziej porowate i nowy osad szybciej pojawia się na zębach. W taki sposób możesz więc wybielać zęby jedynie w wyjątkowych wypadkach.

Golenie nóg powoduje, że włosy odrastają mocniejsze...

Tak. Im częściej usuwasz owłosienie

golarką, tym stają się grubsze i ciemniejsze. Dzieje się tak, ponieważ golarka podrażnia mieszki włosowe, stymulując je do intensywniejszej pracy. Wybierając tę metodę pozbywania się zbędnego owłosienia z łydek, trzeba często powtarzać golenie. Lepiej usuwać włoski np. woskiem - wtedy będą wolniej odrastać.

Owinięcie ciała folią przyspiesza spalanie tkanki tłuszczowej...

Tak, ale... Samo owinięcie folią miejsc z nadmiarem tkanki tłuszczowej i oglądanie telewizji nie przyniesie oczekiwanych rezultatów. Potrzebny jest jeszcze ruch, np. gimnastyka, bieganie. W połączeniu z kompresem z folii, powoduje, że temperatura owiniętych miejsc podnosi się, a to przyspiesza przemianę materii i spalanie tkanki tłuszczowej.

Kąpiel w mleku nadaje skórze miękkość aksamitu...

Tak. Mleko wygładza i zmiękcza skórę, a zawarty w nim tłuszcz pomaga odtworzyć ochronną warstwę hydro lipidową. Na wannę wody musi-

my wlać przynajmniej litr, a jeszcze lepiej dwa litry mleka.

Szczotkowanie dodaje włosom połysku...

Nie. Nieustanne przeciąganie szczotką po włosach niszczy ich powierzchnię. Włosy stają się porowate i kruche. Szczególnie powinny tego unikać osoby z włosami suchymi i łamliwymi. Wystarczy rano i wieczorem raz przeczesać je dobrą szczotką. Włosy się ułożą, a ich łuseczki zamkną i dzięki temu będą ładniej odbijać światło.

(CL)



DOLEGLIWOŚCI POJAWIAJĄ SIĘ LUB NASILAJĄ POD WPLYWEM STRESU

Zawroty głowy

To jedna z tych dolegliwości, które utrudniają życie nie tylko w momencie, gdy dają o sobie znać, ale także później, kiedy żadnych objawów już nie odczuwamy. Bardziej dokuczliwa niż wirowanie, wrażenie zapadania się czy subiektywne odczucia zaburzeń równowagi i orientacji przestrzennej jest świadomość częściowej lub całkowitej utraty panowania nad swoim ciałem. Łatwo wówczas zrobić sobie krzywdę. Nasz mózg nie toleruje takich, nawet krótkotrwałych, stanów zagrożenia i dlatego wyzwalane są wtedy silne reakcje lękowe.

Jednoznaczne określenie podłoża zawrotów głowy nie jest, niestety, takie proste, mają one bowiem charakter napadowy. Ponadto pacjent poddawany jest badaniom zwykle po ustąpieniu ataku. Dolegliwości pojawiają się lub też nasilają pod wpływem stresu.

Często przyczyną zawrotów głowy są nieprawidłowości krążenia, kłopoty z błędnikiem lub zwyrodnienia szyjnego odcinka kręgosłupa.

Podczas badania irydologicznego najczęściej są rozpoznawane następujące przyczyny zawrotów głowy:

- ◆ Zaburzenia krążenia mózgowego w następstwie miażdżycy i nadciśnienia.
- ◆ Niskie ciśnienie - zawroty nasilają się zwłaszcza podczas zmian pogody. Krótkotrwałe niedokrwienie mózgu może wystąpić przy zmianie pozycji ciała, nawet podczas szybkiego wstawania.
- ◆ Zwyrodnienie kręgosłupa szyjnego. Poprawę zapewniają kuracje wzmacniające kręgosłup.

Zawroty głowy towarzyszą także: osłabieniu po przebytych infekcjach, zwłaszcza wirusowych; zatruciom; cukrzycy; jaskrze; zaburzeniom hormonalnym; okresowi przekwitania. Stanowią również uboczny efekt stosowania niektórych leków.

Mieszanka ziołowa przeciw zawrotom głowy: korzeń kozłka, liść pokrzywy, ziele skrzypu, kwiat lawendy - wszystkie składniki po 50 g. Łyżkę stołową mieszanki zalać szklanką wrzątku i pozostawić na 20 minut pod przykryciem. Pić rano i wieczorem po jedzeniu.

(„Zwierciadło”)

Warto Wiedzieć

WIDOCZNY JEST ODWRÓT OD KSZTAŁTÓW OKRĄGLYCH

Czas na okulary

Na wiosnę i lato proponuje się kształty, które nawiązują do stylu lat 80. A więc mamy okulary okrągłe, choć królują nadal te o kanciastych, geometrycznych formach, przypominających ekran telewizora; powrócił też do łask model „pilot”. Okulary mają być ozdobą twarzy. Hitem sezonu są tatuaże na szklach, choćby takie, jakie pojawiły się w kolekcjach Versace, Chloe oraz francuskiej firmy Eyers.

Wybierając kolor szkieł, należy pamiętać, że oko najlepiej znosi światło

szare, zielone i brązowe. Dobrze też, gdy szkla mają barwę bursztynowo-pomarańczową. Te barwy dominują wśród kolorów szkieł, chociaż nie brak też odrobiny szaleństwa. Zdecydowanie najbardziej „trendy” tego lata będą szkla w odcieniach lila. Projektanci lansują też szkla: ciemniejsze u góry, jaśniejsze u dołu. Sprawiają, że oko unika nagłych zmian naświetlenia.

Renomowane salony optyczne gwarantują zabezpieczenia dla oczu w postaci filtrów. Ceny takich okularów wahają się w granicach od 2 do 4 tys. koron. Gdy zaś chcemy mieć markowe okulary znanych projektantów, musimy liczyć się z wydatkiem rzędu nawet ponad 6 tys. koron.

Formy okularów optycznych są bardziej stonowane, widoczny jest odwrót od kształtów okrągłych na rzecz prostokątnych. Oprawki nie muszą już rzucać się w oczy, np. Armani proponuje tzw. oprawki półpełne, z niezabudowanym dołem. Firma Frendi poszła dalej i lansuje antyoprawki: szkla zaopatrzone są tylko w mostek i zauszniki. (S)



Redakcja przygotowała:
WANDA KULA

Smaczno!

Curry z soczewicy

Składniki: 30 dag soczewicy; cebula; 1 goździk; sól; ząbek czosnku; strąk papryki; mały por; 2 łyżki oleju; łyżeczka przyprawy curry.

Przyprawa: Soczewicę opłukać, zalać ok. 1 l wody, zagotować, dodać cebulę i goździk oraz posiekany czosnek, gotować pod przykryciem 30-40 min, w połowie gotowania dodać curry i sól, wyjąć cebulę i goździk, paprykę umyć, opiec, zdjąć skórki, pokroić na kawałki, por oczyścić, opłukać, pokroić na kawałki, paprykę

i por poddusić na oleju, wyłożyć na soczewicę. (K)



NA ZAPACH I SMAK NAPOJU WPŁYWA STOPIEŃ ROZDROBNIENIA ZIAREN I SPOSÓB ICH PARZENIA

...by dodać sobie energii, inni wyłącznie dla smaku.

...by lubisz kawę, spróbuj jednego z przepisów wymyślonych przez

...prawy smakoszy.

W kraju jeszcze do niedawna królowała kawa mielona, zale-

...wypijana po kilku minutach parzenia. Dziś

...zobowiązuje do zdobywania sobie kawa rozpuszczalna.

...wygodą i łatwość przygotowania,

...Coraz chętniej pijemy też cappuccino,

...Irish coffee oraz inne napoje, których podstawą jest

...kawy.

Na zapach i smak napoju wpływa stopień rozdrobnienia kawy

...Duże znaczenie ma też woda - świeża, ni-

...pozwala wydobyc z kawy pełny jej smak.

Najpopularniejsza jest tu mokka (Schwarzer), czy-

...kawa z kawową pianką na wierzchu oraz doppelmok-

...ma dodatek czekolady w proszku, a w wersji na zim-

...to mrożona mokka z lodami waniliowymi,

...Warta spróbowania jest Kaisermelange,

...z koniakiem, zótkiem i miodem; Fiaker - podwójna

...mała mokka z czer-

wonym winem, wódka i cukrem; mazagran - kawa na zimno z

likierem maraschino, przyprawami, cukrem i lodem.

WŁOCHY. Włosi podają kawę na dziesiątki sposobów. Stąd

też pochodzi słynne espresso - pobudzająca kawa o inten-

sywnym smaku. Małą filiżankę naparu otrzymuje się z ok. 7 g

zmielonej kawy. Na bazie espresso przyrządza się: cappuccino

- składa się w 1/3 z espresso, w 1/3 z gorącego mleka i w 1/3

ny; macchia - z mlecznej

piaty - espresso

piana; latte

- podwójne

gorącym mlekiem i odrobiną pianki, podawane w wysokiej

szklance; caffè latte - podwójne espresso z gorącym mlekiem,

podawane w dużej filiżance; corretto - espresso z dodatkiem

grappy, brandy lub likieru.

USA. Amerykanie lubią kawę mrożoną podawaną ze śmie-

tanką i kostkami lodu. Przygotowuje się ją z kawy instant i ma-

łej ilości zimnej wody, całość słodzi się do smaku, przelewa do

szklanki z lodem, przybiera bitą śmietaną, posypuje cynamo-

nem lub gałką muszkatołową.

Wielbicielem ciepłych napojów kawowych polecamy grog

- filiżankę zaparzonej kawy podgrzewa się z 2 łyżkami białego

i łyżeczką ciemnego rumu, a także z łyżką koniaku, skórką cy-

trynową lub pomarańczową, kilkoma goździkami i szczyptą cy-

namonu. Gorący napój przelewa się do kubka, dodaje do smaku

cukier i śmietankę.

IRLANDIA. Stąd pochodzi uwielbiana przez cały świat irish

coffee. Podgrzaną whisky miesza się z brązowym cukrem, prze-

lewa do filiżanki, uzupełnia mrozną kawą, ozdabia bitą śmietaną

i wiórkami czekolady.

FRANCJA. Poranny napój to mocna kawa zmieszana pół na

pół z gorącym mlekiem. Oryginalny smak ma kawa z dodatkiem

startej skórki z cytryny i likierem pomarańczowym cointreau

oraz café royale zawierająca koniak.

TURCJA. Ulubionym napojem jest gęsta, słodka kawa. Przy-

rzęda się ją dwukrotnie gotując drobno zmieloną kawę (po ły-

żeczce na filiżankę) z wodą i sporą ilością cukru. Napój pije się,

gdy fusy opadną na dno.

BRAZYLIA. Serwuje się tu m.in. kawę z lodami - wymieszaną

z dużą ilością mleka i cukrem kawę rozpuszczalną wlewa się do

szklanki z lodami waniliowymi, od razu podaje.

RENATA ROWICK (INT)

Telewizja

CZWARTEK 7 KWIETNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata 8.00 Wiadomości 8.11 Kawa czy herbata 8.25 Świat Jana Pawła II - Jesteście moją nadzieją 9.05 Pan Andersen opowiada (serial anim.) 9.30 Brat Judasza (film dla dzieci) 9.55 Ogrodnik (film dla dzieci) 10.25 Bernardetta z Lourdes, odc. 2 12.00 Wiadomości 12.10 Dziesięcioro przykazań, odc. 2 14.05 Kto napisał Nowy Testament 14.35 Miasto marzeń (wyd. specjalne) 15.00 Wiadomości 15.10 Summa zdarzeń (wyd. spec.) 16.10 Sekrety Watykanu (dok.) 17.00 Teleexpress 17.15 Studio Jedyński 18.30 Plebania (serial) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.15 Forum (wyd. spec.) 21.15 Olej Lorenza (dramat USA) 23.27 Wiadomości 23.35 Ojciec Leon zaprasza 0.25 Dotknięcie ręki 1.55 Moja modlitwa - „Dekalog 4”

OLEJ LORENZA

Film prod. USA, 1992 r.

TVP 1, czwartek 7. 4., godz. 21.15

Reż. George Miller.

Występują: Susan Sarandon, Nick Nolte, Peter Ustinov, Zach O'Malley-Greenberg, Kathleen Wilhoite, Gerry Bamman, Margo Martindale.

Piękny i wzruszający film, którego przesłaniem jest jakże często zapomniana przez nas prawda: nigdy nie należy się poddawać. Michaela i Augusto są rodzicami małego Lorenza u którego zdiagnozowano straszną chorobę: adrenoleukodystrofię. Jego układ nerwowy ulega postępującej degeneracji. Cierpienie, lzy i heroiczna walka rodziców o ratunek dla swojego chorego dziecka. Z niezachwianą wiarą każdego dnia mierzą się ze straszną chorobą. Lecz czy siła ducha, nawet tak piękna i niespożyta, jest w stanie wygrać ten wyścig z czasem? Czy lekarze naprawdę nie mogą już nic zrobić poza bezradnym rozłożeniem rąk? Oglądając ten film w pewnym momencie łapiemy się na myśli: jak dobrze, że mnie to nie dotyczy. I wtedy realizatorzy przypominają, że chorych dzieci są tysiące. I że każdego z nas może wybrać zły los.

TVP 2

6.55 Jan Paweł II do rodaków 7.50 Dwójka Dzieciom 8.15 Doktor z alpejskiej wioski (serial) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 9.10 Pogoda 9.10 Pytanie na śniadanie 9.30 Panorama 09.30 Pytanie na śniadanie 9.50 Doktor z alpejskiej wioski (serial) 10.35 Pytanie na śniadanie 11.15 Panorama 11.26 Pogoda 11.25 Pytanie na śniadanie 12.05 Mała panda wielka 13.00 Panorama 13.10 Polskie drogi (serial) 14.35 Klasztory polskie - Krakowscy Jezuiti 15.05 Pasja według księdza Jerzego 16.00 Panorama 16.15 Pomarańcze od Papieża Ukraina 2001-2005 16.50 Totus Tuus 17.00 Cahun turyński: nowe odkrycia 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.51 Pogoda 19.00 Msza Święta na Błoniach Krakowskich 22.00 Panorama 22.21 Biznes 22.20 Sport-telegram 22.28 Pogoda 22.30 Linia specjalna 22.55 Promieniowanie nieojstowa 0.10 Jan Paweł II do rodaków 1.30 Brzmienie Sacrum

TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobie to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Mamo, tato, dlaczego...? 17.00 Odkrywanie przestrzeni 17.50 Czararno na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Ludzie i sprawy 19.00 Klan (s.) 19.25 Władza (pr. dok.) 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Uwaga weekend 22.15 Niezła jazda (pr. public.) 22.50 Studio pogoda 22.55

Kurier sportowy 23.10 Patrol Trójki 23.35 Nocne graffiti (film pol.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Interwencja (mag.) 7.20 Rocket Power (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Gra w ciemno 9.45 Na zawsze razem (teleturniej) 10.40 Czulość i kłamstwa (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Duel Masters - Mistrzowie kajudo (s.) 13.30 Domo-wa kawiarenka (pr. kulinar.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Interwencja (mag.) 16.25 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 21.50 Co z tą Polską? (pr. public.) 22.50 Liga Mistrzów 23.35 Raport specjalny Dzieciobójcy 0.05 Biznes Wydarzenia 0.35 Dzikie Pojedynki. „Operacja Tygrys” (s.) 1.20 Klinika samotnych serc (s.) 2.15 Magazyn sportowy 4.15 Aquaz Music Zone.

TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 W lot po świecie (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Prawo Murphy'ego (s.) 11.35 Film o filmie: Krew zaginionego 11.50 Gdzie pieniądze pomagają 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Światnie wyglądasz! (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.30 Bananowe rybki (talk show) 14.55 Oczarowanie V (s.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole (mag. dla dzieci) 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Przyjaciele VII (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.50 Czeskie głowy (s. dok.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Życie na zamku (s.) 21.00 4 na ekranie (teleturniej) 21.50 U nas w Europie (mag.) 22.15 Echo Febiofestu 2005 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.10 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 Porwani (s.) 1.10 Przyjaciele VII (s.) 1.30 Allo! Allo! (s.) 2.05 Leopolda Dostalowa (dok.) 2.30 Wydarzenia, komentarze 3.05 Z historii francuskiego przemysłu samochodowego 4.00 Na moll czyli Piosenki od Bolka 4.35 Jak się żyje pszczelarzom wg J. Sebechlebskiego.

TVC 2

5.00 Blok publicystyki ekologicznej 5.55 Malarz Vladimir Svobodnik (dok.) 6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.45 Czeskie głowy (s. dok.) 7.50 Panorama 8.35 Świat książek (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Powrót do źródeł (s. dok.) 12.25 Cudowny świat: Człowiek - tajemnicza istota (s. dok.) 12.50 Wspomnienia przeszłości: Wędrowniki z dinosaurami (s. dok.) 13.20 Rok ma 12 miesięcy (dla dzieci) 13.40 Jagoda i Kwiatek (s.) 13.50 Bajka 14.00 Śpiewanki 14.10 Długa podróż do domu (s. anim.) 14.35 Meduza (lista przeb.) 15.05 Świat na kolejach 15.35 Tajemnica Strażnika dusz (dok.) 15.50 GEO: O wielorybach i ludziach (s. dok.) 16.15 O konieczności architektury (s. dok.) 16.30 Habsburska monarchia (s. dok.) 17.10 Skryte w depozytariuszu (s. dok.) 17.20 Klucz (mag.) 17.50 Allo! Allo! (s.) 18.20 Spostrzeżenia Karla Kyncla 18.30 Kinobox (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 W blasku pięciu kręgów 19.20 Golf 2005 (mag.) 19.40 Stop (mag.) 19.45 Jak się żyje pszczelarzom wg J. Sebechlebskiego 20.00 Febiofest w TVC:

Babunia (film ros.-fr.) 21.40 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 22.10 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.25 Klub Filmowy: Hotel New Hampshire (film USA) 0.15 Czarne owce 0.40 W jaki sposób... 1.05 Magazyn chrześcijański 1.20 Magazyn religijny 1.40 W blasku pięciu kręgów 2.05 Golf 2005 2.25 Serwis przedsiębiorcy 3.00 Euronews 4.00 Newshour with Jim Lehrer.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Przygody z Nigelem Marvenem (s. dok.) 9.30 Nieodparty urok (film USA-niem.) 11.10 Historie zwykłego szaleństwa (dok.) 11.30 Matlock VIII (s.) 12.20 Marianna, królowa nocy (s.) 13.15 Darowane serce (s.) 14.05 Moja puszysta Walentyna (s.) 15.00 Obrońca (s.) 15.50 Chicago Hope IV (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Medicopter 117 II (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pál vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Co-unity estrada (pr. roz.) 21.10 Redakcja III (s.) 22.15 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.55 Orient Express (film koprod.) 0.40 Mutant X (s.) 2.10 Rady ptaka Loskutana 2.45 Program rozrywkowy 4.15 Dwaj z Queens (s.) 4.40 Zachodni wiatr (s.).

PRIMA

8.00 Largo (s.) 8.55 Wbrew losowi (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.20 Hotel Orth VII (s.) 12.15 Leśniczówka Falkenau (s.) 13.10 Świat Dawsona III (s.) 14.00 Pan Złota Rączka IV (s.) 14.30 Pomoc domowa I (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 II (s.) 15.55 Jednostka specjalna, Lipsk (s.) 16.50 Jej mordercy (s.) 17.50 Obwód Wolfa VI (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Pixie i Dixie (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.00 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 21.55 Ciernie (talk show) 22.45 Sprawy dr Halifax III (s.) 0.35 Szybka wygrana 21.55 Dementi 2.55 Podrywnia 3.50 Sauna (talk show) 4.40 Prima archiwum.

PIĄTEK 8 KWIETNIA

TVP 1

06.10 Świat Jana Pawła II 06.40 Studio Jedyński 07.50 Wiadomości 08.00 Pożegnania Jana Pawła II - transmisja z Watykanu 13.30 Mesjasz-oratorium Georga Friedricha Haendla (cz. 1) 14.35 Jan Paweł Wielki cz. 1 15.00 Wiadomości 15.15 Jan Paweł Wielki cz.2 15.40 Studio Jedyński 16.44 Teleexpress 17.00 Świadek nadziei 19.00 Wieczorynka - Dziadek 19.30 Wiadomości (wyd. specjalne) 21.00 Studio Jedyński 21.35 W hołdzie Ojcu Świętemu - transmisja koncertu z krakowskich Błoni 22.40 Wiadomości (wyd. specjalne) 23.10 Studio Jedyński 00.00 Mesjasz - oratorium Georga Friedricha Haendla (cz. 2 i 3) 1.05 Moje życie dla Niego - o nadwornym fotografie Arturo Mari 2.00 Ślady Jana Pawła II - wspomnienia Nuncjusza Apostolskiego w Polsce 2.25 Moja modlitwa - „Dekalog 5” (ks. abp. H. Muszyński - rozważania o Dekalogu)

TVP 2

7.00 W Światowy Dzień Młodzieży 7.30 Wierzyć to znaczy chodzić po wodzie 8.25 Papież Polak 9.30 Panorama 9.45 Studio Papieskie 10.00 Pożegnania Jana Pawła II - transmisja z Watykanu (dla niestraszących) 13.45 Studio Papieskie 14.00 Panorama 14.15 Studio Papieskie 14.20 Sursum Corda - w górę serca 15.05 Pielgrzymka (6) - film dok. 16.00 Panorama 16.15 Jan Paweł II - polityka wiary 17.05 Totus Tuus 17.15 Testament 17.56 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.56 Pogoda 19.10 Prymas - Trzy lata z tysiąca (film polski) 20.53 Panorama flesz 21.00 Apel Jasnogórski 22.00 Panorama 22.20 Pogoda 22.23 Jan Paweł II do rodaków - Pielgrzymka 1999 23.30 Jan Paweł II do rodaków - Pielgrzymka 1995 23.55 Jan Paweł II do rodaków - Pielgrzymka 2002 0.55 Roman Maciejewski - Requiem

PRYMAS. TRZY LATA Z TYSIĄCA

Film polityczny, 101 min. Polska. TVP 2, piątek, 8. 4., godz. 19.10. Reżyseria: Teresa Kotlarczyk. Występują: Andrzej Seweryn, Zbigniew Zamachowski, Maja Ostaszewska, Krzysztof Wakuliński, Grzegorz Sikora, Mariusz Benoit, Jerzy Trela i in.

Kierowanie Kościołem w Polsce przypadło kardynałowi Wyszyńskiemu w szczególnym momencie. Nominacja na arcybiskupa gnieźnieńskiego i warszawskiego, a tym samym prymasa Polski, nastąpiła niemal w przeddzień zjednoczeniowego zjazdu PZPR, po którym rozpoczął się represyjny etap polityki władz wobec Kościoła. Kardynał Stefan Wyszyński w publicznych wystąpieniach zdecydowanie przeciwstawia się bezprawnemu władz. Ówczesny premier, Bolesław Bierut, postanawia wyeliminować politycznego przeciwnika i podejmuje decyzję o odizolowaniu duchowego przywódcy od społeczeństwa. Dzieło Teresy Kotlarczyk podzieliło krytykę, choć przeważały opinie przychylnie, niekiedy wręcz entuzjastyczne. Podkreślano spójność stylistyczną, równowagę i umiar filmu, jego powściągliwość i skromność przy jednoczesnej sile dramatycznej. Nie znaczy to jednak, że „Prymas” jest wierną rekonstrukcją faktów historycznych. Film ten to prawdziwy popis gry aktorskiej Andrzeja Seweryny, odtworzył zarówno roli kardynała Wyszyńskiego, jak i jego sobowtóra Molendy. Udało mu się najtrudniejsze: z jednej strony odtworzył wizerunek charakteru i duchowości prymasa, z drugiej ukazał człowieka, który z małą zręcznością naśladował każdy jego gest i ton.

TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Mamo, tato, dlaczego...? 8.00 Odkrywanie przestrzeni 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Megazynek komputerowy 17.50 Trzymaj formę 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Studio TV Katowice 19.00 Klan (s.) 19.25 Wielkie napady PRL (s.) 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe 21.55 Rozmowy z pieprzem 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Zamiana żon. Kate i Tracy (film ang.) 0.05 Sfora (film polski).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Interwencja (mag.) 7.20 Duel Masters - Mistrzowie kajudo (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Gra w ciemno 9.45 Idol (pr. rozryw.) 10.45 Czulość i kłamstwa (s.) 11.15 Samo życie (film pol.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Rocket Power (s.) 13.30 Domo-wa kawiarenka (pr. kulinar.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Klinika samotnych serc (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.45 Exclusive (mag.) 17.15 Idol Extra 18.00 Liga mistrzów śmiechu (pr. rozryw.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Sam w domu po raz trzeci (film USA) 21.35 Świat według Kiepskich (s.) 22.05 Nieustraszeni (film USA) 23.35 Biznes Wydarzenia 0.05 Go (film USA) 2.05 Aquaz Music Zone.

TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 9.00 Na przełaj (s.) 9.20 Stodola Michala Tučného (pr. muz.) 10.00 Wiadomości 10.05 Powódź (film czes.) 11.30 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 W jaki sposób... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników muzyki dętej 14.55 Kartka (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wyzytówka. Zuzana Susowa 16.30 Niefortunna czarownica V (s.) 17.00

Zapomniane wyprawy (s. dok.) 17.20 AZ-kwiz (teleturniej) 17.50 Czeskie głowy 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.20 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza za pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Cierpienia żonatego mężczyzny I (s.) 23.55 Lizbona (film hiszp.) 1.35 Program rozrywkowy 2.30 Wydarzenia, komentarze 3.30 Na pływalni z L. Lábusem 3.30 Klub 4.00 Blok kursów językowych.

TVC 2

5.00 O konieczności architektury (s. dok.) 5.15 Habsburska monarchia (s. dok.) 5.55 Skryte w depozytariuszu 6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.45 Czeskie głowy (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Historia wojskowe (s. dok.) 8.50 Po czesku 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 12.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.35 GEO: O wielorybach i ludziach (s. dok.) 13.05 Pál vám to? (teleturniej) 13.10 Cień (bajka) 15.00 Klocki (dla dzieci) 15.15 Labirynt (dla dzieci) 15.45 Właśnie teraz 16.00 Przygody na kolejach i techniki (s. dok.) 16.30 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.35 Kamera w podróży: Wyprawy na koniec świata (s. dok.) 17.30 Skarby świata (s. dok.) 17.45 Nasze zamki (s. dok.) 18.00 Świat książek (mag.) 18.20 Wypocznij (pr. dys.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Magazyn Mistrzów 19.25 Stop (mag.) 19.30 Euronews 20.00 Cudowna planeta 20.50 Kaprysy pogody (s. dok.) 20.50 Spostrzeżenia Karla Kyncla 21.00 Płakacz (talk show) 21.30 Terra musa (mag. muz.) 22.10 Febiofest w TVC 22.10 Moolaadé (film kan.) 0.10 Świąteczny Bach (pr. muz.) 1.20 U nas w Europie (mag.) 1.45 Potomkowie sławnych 2.15 Cierpienia żonatego mężczyzny (s.) 2.45 Jan Saudek i Arnošt Goldt o fotografii 3.00 Euronews 4.00 Newshour with Jim Lehrer.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Przygody z Nigelem Marvenem (s. dok.) 9.25 Hart i Hart: Powrót do domu (film USA) 11.05 Lysielec (s.) 11.30 Matlock VIII (s.) 12.25 Marianna, królowa nocy (s.) 13.15 Darowane serce (s.) 14.05 Moja puszysta Walentyna (s.) 15.00 Obrońca (s.) 15.50 Chicago Hope IV (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Medicopter 117 III (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pál vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Milioner (teleturniej) 21.00 Weekend (mag.) 21.50 Władza (pr. dys.) 22.35 Terminator II: Dzień sądu (film USA) 1.10 Thrills (s. dok.) 3.00 Obywatelskie judo (pr. publ.) 3.30 Program rozrywkowy 4.35 Dwaj z Queens (s.) 5.00 Zachodni wiatr (s.).

PRIMA

8.00 Largo (s.) 8.55 Wbrew losowi (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.20 Hotel Orth VII (s.) 12.15 Leśniczówka Falkenau (s.) 13.10 Świat Dawsona III (s.) 14.00 Pan Złota Rączka IV (s.) 14.30 Pomoc domowa I (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 II (s.) 16.00 Jednostka specjalna, Lipsk (s.) 16.50 Jej mordercy (s.) 17.50 Obwód Wolfa VI (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.05 Tescoma Prima chochla 19.45 Pixie i Dixie (s. anim.) 19.53 Więzy rodzinne 19.55 Wierzyć to znaczy chodzić po wodzie 20.53 Panorama flesz 21.00 Apel Jasnogórski 22.00 Panorama 22.20 Pogoda 22.23 Jan Paweł II do rodaków - Pielgrzymka 1999 23.30 Jan Paweł II do rodaków - Pielgrzymka 1995 23.55 Jan Paweł II do rodaków - Pielgrzymka 2002 0.55 Roman Maciejewski - Requiem

Kronika Rodzinna

Wiele gwiazd na niebie błyszczy i srebrzysty płynie nów, dziś dla Ciebie mamy wszyscy najpiękniejszą wiązkę słów.

Dnia 8. 4. 2005 r. obchodzi swój zacny Jubileusz ży-
woty 80 lat
pan **LEON MICZKA**
z Tryb. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, błogo-
ślawieństwa Bożego oraz wiele radosnych chwil w
całym rodzinnym życiu żona i synowie z rodzinami.
AD-054

Dnia 6. 4. 2005 minęła pierwsza
rocznica zgonu naszej Kochanej
śp. **ANNY CHOWANIEC**
z Frysztatu.

Dnia 11. 4. 2005 minie 15. rocznica
zgonu naszego Kochanego
śp. **FRANCISZKA CHOWAŃCA**
z Frysztatu. O pamięć i chwilę
wspomnień proszą najbliżsi.
RK-075

Dnia 8 kwietnia mija bolesna trze-
cia rocznica śmierci naszej Uko-
chanej
śp. **HELENY WACŁAWEK**
z Milikowa. Kto znał Jej szlachet-
ne serce niechaj z nami poświęci
chwilę wspomnień. Najbliżsi.
AL-020


Pragniemy tą drogą serdecznie podziękować wszyst-
kim krewnym, przyjaciołom, sąsiadom i znajomym,
którzy wyrazili współczucia i liczny udział w po-
grzebie naszej
śp. **JANINY FIERLA**
z Cz. Cieszyńska, nagle zmarłej, w wieku 65 lat.
W szczególności gorące podziękowania składamy
p. B. Kokotkowi za dostojne przeprowadzenie ob-
rządku pogrzebowego oraz solistom. Zasmucona ro-
dzina.
GL-181

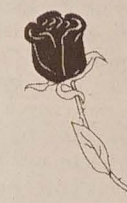
Teatr
WYKONA CZESKA - CZ. CIESZYŃ: Sy-
gnalizacja komedia (7, godz. 10.00, stu-
dentów).
Kin
KAWIARNA - Centrum: Kubuś i Hefa-
stos (7, 8, godz. 15.30); „Skřitek” (7,
godz. 17.45); Poznaj moich rodziców
(8, godz. 20.00); Reflex: Za wszelką
cenę (7, 8, godz. 17.00, 20.00); Ex: Ma-
ryczka (7, 8, godz. 19.00); TRZYNICIEC
- Komos: „Přiběh obyčejného šle-
máka” (7, 8, godz. 17.30); „Sametovi vra-
tenci” (7, 8, godz. 20.00); HAWIERZÓW
- Centrum: Back to Gaja (7, 8, godz.
17.45); Constantine (7, 8, godz. 17.45,
20.00); CZ. CIESZYŃ - Central: Bajki
i bajki (8, godz. 10.00); CIESZYŃ
- Pias: Poznaj moich rodziców (8,
godz. 17.15, 22.00); Marzyciel (7, godz.
18.15); Za wszelką cenę (8, godz.
18.15); Człowiek bez przeszłości (7,
godz. 16.30); Zebra z klasą (8, godz.
15.00).

o na antenie
POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1
(czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz.
7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrava
17.00 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt:
19.00-19.15, nie: 18.30-19.00

o ferty
RADA GMINY WĘDRYNIA ogłasza
konkurs na funkcję dyrektora Szkoły
Podstawowej z polskim językiem na-
uczania w Wędrynie. Info: [www.wen-
dryne.cz](http://www.wen-
dryne.cz) oraz w Urzędzie Gminnym
Wędrynie. Zgłoszenia należy podać
do 15. 4. GL-185

o za Olzą
GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja,
Bielsko-Biała: wernisaż 7. 4. o godz.
17.00 wystawa prac Józefa Hołarda.
Wystawa czynna do 8. 5. Otwarte wt-
nie: 10-18.


W głębokim żalu pogrążeni zawi-
adamy krewnych, przyjaciół i
znajomych, iż dnia 4. 4. 2005 zmarł
po krótkiej, ciężkiej chorobie w
wieku 55 lat nasz Kochany Mąż,
Ojciec, Syn, Teść, Dziadek, Brat,
Szwagier, Wujek i Kuzyn
śp. **TADEUSZ SUPIK**
z Trzyńca Łyżbic. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbę-
dzie się w piątek 8. 4. o godz. 14.30 z kościoła rzym-
skokatolickiego w Trzyńcu. Zasmucona żona Maria,
synowie Michał, Janusz oraz Mariusz z rodziną.
GL-187


W głębokim smutku zawiada-
mamy, że dnia 5. 4. 2005 zmarła
w wieku 83 lat nasza Kochana
śp. **WALERIA MAJĘTNA**
zamieszkała w Suchej Średniej,
pochodząca ze Stonawy. Pogrzeb
Drogiej Zmarłej odbędzie się w
sobotę 9. 4. 2005 o godz. 15.00 z
ewangel. kościoła w Karwinie Frysztacie na cmen-
tarz katolicki w Stonawie o godz. 16.00. Zasmu-
cona rodzina.
GL-189

Wyrazy głębokiego współczucia najbliższym z po-
vodu śmierci
śp. **MARKA MICHAŁKA**
składa Rada Naczelna Harcerstwa Polskiego w Re-
publice Czeskiej oraz redakcja Naszej Gazetki.
GL-188

15.00 w świetlicy
Koła w Zimnym
Dole.
ŻUKÓW - MK
PZKO zaprasza
na wystawę prac
ręcznych i kuli-
narnych 10. 4. w
godz. 8-19 w do-
mu myśliwców
„Na Zapłot” w
Żukowie Dol-
nym. Zapewnio-
ny bogaty bufet i
loteria.

SKRZECZOŃ -
MK PZKO zapra-
sza na tradycyjne
powitanie wiosny
9. 4. o godz. 15.00
w Domu PZKO.
W programie zespoły koła oraz
gościnnie dziewczęcy zespół „Flash
Dance” działający przy MK PZKO Za-
błocie, gry i zabawy.
HAWIERZÓW MIASTO - Klub Eme-
rytów zaprasza na spotkanie w czwar-
tek 7. 4. o godz. 15.00 do świetlicy przy
ul. Matuska 2.
PTTS „BŚ” - zaprasza 9. 4. na wy-
marsz na Slawicz - Kamienite. Reje-
stracja w godz. 10-12 w schronisku na
Slawiczu.

o w teatrze
WYKONA CZESKA - CZ. CIESZYŃ: Sy-
gnalizacja komedia (7, godz. 10.00, stu-
dentów).
o w kinach
KAWIARNA - Centrum: Kubuś i Hefa-
stos (7, 8, godz. 15.30); „Skřitek” (7,
godz. 17.45); Poznaj moich rodziców
(8, godz. 20.00); Reflex: Za wszelką
cenę (7, 8, godz. 17.00, 20.00); Ex: Ma-
ryczka (7, 8, godz. 19.00); TRZYNICIEC
- Komos: „Přiběh obyčejného šle-
máka” (7, 8, godz. 17.30); „Sametovi vra-
tenci” (7, 8, godz. 20.00); HAWIERZÓW
- Centrum: Back to Gaja (7, 8, godz.
17.45); Constantine (7, 8, godz. 17.45,
20.00); CZ. CIESZYŃ - Central: Bajki
i bajki (8, godz. 10.00); CIESZYŃ
- Pias: Poznaj moich rodziców (8,
godz. 17.15, 22.00); Marzyciel (7, godz.
18.15); Za wszelką cenę (8, godz.
18.15); Człowiek bez przeszłości (7,
godz. 16.30); Zebra z klasą (8, godz.
15.00).

o na antenie
POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1
(czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz.
7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrava
17.00 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt:
19.00-19.15, nie: 18.30-19.00

o ferty
RADA GMINY WĘDRYNIA ogłasza
konkurs na funkcję dyrektora Szkoły
Podstawowej z polskim językiem na-
uczania w Wędrynie. Info: [www.wen-
dryne.cz](http://www.wen-
dryne.cz) oraz w Urzędzie Gminnym
Wędrynie. Zgłoszenia należy podać
do 15. 4. GL-185

o za Olzą
GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja,
Bielsko-Biała: wernisaż 7. 4. o godz.
17.00 wystawa prac Józefa Hołarda.
Wystawa czynna do 8. 5. Otwarte wt-
nie: 10-18.

Dodatek do Uchwały ZO KP

Z przyczyn czasowo-technicznych nie zostały uwzględnione poprawki do uchwał IX Zgromadzenia Ogólnego Kongresu Polaków, które wynikły z dyskusji.
Poprawki dotyczyły punktów:
● powołanie Komisji Szkolnej i zobowiązanie tejże Komisji do prowadzenia działań mających na celu bieżące monitorowanie stanu prawnego i faktycznego szkolnictwa w RC oraz zapewnienie dotacji finansowej gminom, w których funkcjonują polskie placówki szkolne i przedszkolne w związku z koniecznością udzielania wyjątku z liczby uczniów;
● rozpoczęcie negocjacji z odpowiednimi organami administracji państwowej w celu zapewnienia godziwych warunków pracy prezesowi Kongresu Polaków, łącznie z przyznaniem mu środków finansowych, jak również zapewnienie środków finansowych na prowadzenie Kancelarii KP i ustalenie osłony prawnej wobec pracodawcy do wykorzystania Miejscowych Kół PZKO oraz rad obwodowych PZKO w gminach do wspólnej reprezentacji mniejszości polskiej w ramach aktualizowanej umowy o współpracy pomiędzy KP i ZG PZKO.
Za nieścisłości wszystkich Członków przprasza Kancelaria Kongresu Polaków w RC.

Kwiaty i pieśni dla A. Kupiec

Dokończenie ze str. 1
Spotkanie otworzył prof. **Daniel Kadłubiec**. W swoim wykładzie o twórczości i życiu Jubilatki podkreślił, że dla Śląska Cieszyńskiego charakterystyczny jest kult słowa, który sięga wieku XIII, kiedy to pierwszy Cieszyński powędrował na studia na uniwersytecie padewskim, świadom tego, że *tylko mądry człowiek z książką siada, a kto nic nie umie, temu wszędy biada*. O poetce D. Kadłubiec powiedział m.in., że A. Kupiec wrastała w tę mądrość za sprawą *pieśnierek z kancynola ks. Heczki, słów czytanych z „Dąbrówki” i swojej mamy, która była encyklopedią cieszyńskiej tradycji ludowej*. Za bardzo ważną uznał prof. Kadłubiec pracę poetki w teatrze amatorskim oraz Sekcji Folklorystycznej. Za najważniejszy wyznacznik poezji A. Kupiec uznał zaś *cieszyńską - nie w sensie zaściankowości, ale siły naszej tradycji płynącej z głębi wieków*.
- *Należy podziękować pani Anieli za to, że dzięki jej niezwykłemu widzeniu naszego świata i zdolności wyrażania go w słowie pięknym, wzniosłym, ale prostym, a przede wszystkim naszym, odrywamy nasze oczy od ziemi i kierujemy je ku gwiazdzistemu niebu* - zakończył D. Kadłubiec.
W uroczynym programie zaprezentowały się Chór Nauczycieli Polskich (dyr. **Alojzy Suchanek**), **Natałka Bajger**, dzieci z Żukowa Dolnego z zespołem „Żukowianka”, zespoły z PSP im. S. Hadyny w Bystrzycy i wędryńskiej podstawówki, jablonkowska „Torka”. Wiersze Jubilatki czytali aktorzy Sceny Polskiej **Halina Paseka, Władysław Kristen** i harcerze z drużyny „Opty”. Na zakończenie cała sala zaśpiewała dla pani Anieli pieśń „Szumi jawor”.
Spotkaniu towarzyszyła okolicznościowa wystawa przygotowana przez Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków. Jak zapewnił nas główny organizator wtorkowej imprezy, prezes Klubu Propozycji W. Kristen, wystawa ta będzie zaprezentowana w sierpniu w Jablonkowie podczas tegorocznego Gorolskiego Święta.



Poetce Anieli Kupiec złożyli życzenia urodzinowe m.in. aktorka Sceny Polskiej Halina Paseka i dziecięcy zespół z Żukowa Dolnego.
Fot. JACEK SIKORA

o wystawy
TEATR CIESZYŃSKI - BIAŁA GALERIA: do 10. 4. wystawa obrazów, rysunków i ilustracji Jolanty Lyskowej - Petřílkowej. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.
▲ **WIELKA GALERIA:** do 8. 5. wystawa fotografii Rudolfa Jarnota. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.
SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 8. 4. wystawa fotografii z Kamczatki PhDr. Pavla Hubenki. Otwarte: wt-pt: 9-12, 12.30-17, so: 10-13, 13.30-18.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyńcu, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała

Pracowita kadencja

10 marca minęło 15 lat, kiedy reaktywowano Towarzystwo Nauczycieli Polskich w RC. VI Zjazd pedagogów Zaolziańskich połączony z obchodami Dnia Nauczyciela rozpoczął się w piątek o godzinie 13.00 w Domu Kultury „Na Strzelnicy” w Cz. Cieszynie. Od listopada 2002 roku na czele Towarzystwa stoi Małgorzata Rakowska.

W ubiegłej kadencji TNP aktywnie współpracowało z Kongresem Polaków, Komisją Szkolną, ministerstwem szkolnictwa w Pradze, Konsulatem Generalnym RP w Ostrawie oraz ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”. Jakże były węzłowe sprawy minionej kadencji?

Zajmowaliśmy stanowisko w sprawie optymalizacji szkolnictwa RC, wypowiedzieliśmy się i argumentowaliśmy w sprawie likwidacji PSP w Karwinie Nowym Mieście czy Boguminie, przygotowaliśmy pobyt wicepremiera Petra Mareša i jego wizytację polskich placówek przeprowadzoną wraz z wiceministrami szkolnictwa RC V. Piclem i J. Mullnerem, walczyliśmy o obniżenie limitu dla przeciętnej liczby uczniów w klasach szkół polskich, o poprawę finansowania szkolnictwa polskiego, o ustanowienie pracownika w urzędzie wojewódzkim odpowiedzialnego za pilotowanie spraw

polskiego szkolnictwa. Trzeba dodać też nasz głos w sporządzeniu materiału „Długofalowa koncepcja polskiego szkolnictwa w województwie morawsko-śląskim”, interesowaliśmy się opracowaniem normatywów oraz nową ustawą o szkolnictwie dla polskich szkół, a także sprawą wyjątków.

Współpracowaliśmy z Polską...

Były to wycieczki edukacyjne dla młodzieży (Kraków, Wieliczka, Bielsko-Biała, Oświęcim, Chorzów, Warszawa) i dla nauczycieli (ślądami twórców literatury, Piastów Polskich, Juliusza Słowackiego). Niezastąpioną pomocą organizacyjną służyli nam Andrzej Król, Stanisław Folwarczyn i PCP.

Jakie zadania stoją przed TNP?

Pomimo że jesteśmy organizacją na wskroś społeczną, spełniamy rolę instytucjonalną przy reprezentowaniu interesów i problemów polskiego szkolnictwa wewnątrz polskiego społeczeństwa i w kontaktach z urzędami państwowymi czy innymi instytucjami. Wynika to z braku odpowiedniego rozwiązania systemowego w czeskiej administracji państwowej, co należy zmienić. Czekają nas także rozwiązania sprawy finansowania przez gminy spraw polskiego szkolnictwa. (mro)

Zjazd TNP odwołany!

Zwołany na jutro, 8 kwietnia, VI Zjazd Towarzystwa Nauczycieli Polskich został – w związku z pogrzebem papieża Jana Pawła II – odwołany. Terminu zastępczego jeszcze nie wyznaczono. Zarząd TNP

Powrót Klubu Filmowego

CZ. CIESZYN (kor) – Po długoletniej przerwie odrodził się w Cz. Cieszynie Klub Filmowy, który właśnie dzisiaj rozpoczyna działalność. Jako pierwszy zostanie wyświetlony film **Akiro Kurosawy** „Sny”, jeden z ostatnich obrazów sławnego japońskiego reżysera.

Klubowe seanse filmowe odbywać się będą w kinie „Central” cztery razy w miesiącu, zawsze w czwartki. Prezentowane będą najciekawsze dzieła kinematografii światowej, w tym polskich i polskiej kinematografii.

Każdy seans poprzedzony będzie wykładem nt. danego filmu, towarzyszyć mu będzie wystawa itp. Dzisiaj, podczas wieczoru z filmem Kurosawy, czynną będzie wystawa japońskiego plakatu (wernisaż o godz. 16.30) oraz krótki pokaz tradycyjnego japońskiego teatru (17.30).

redakcyjnej Poczty

Wędkarze w nowym sezonie

Na zebraniu walnym Miejsowego Koła Czeskiego Związku Wędkarzy w Karwinie, które odbyło się w niedzielę, 20 marca w auli UŠ w Karwinie, uchwalili, że zarząd uzupełni Antonín Havlena. Powołano też komisję wyborczą celem przygotowania wyborów nowego zarządu, który podejmie działalność w roku 2006. Zainteresowani członkostwem w tym gremium proszeni są o zgłaszanie swoich kandydatur w sekretariacie Koła w dniach urzędowych.

Na wstępie zebrania przeprowadzono szkolenie o nowych warunkach wędkowania zgodnie z ustawą nr 99/2004, po czym prezes Jordan zaznajomił 179 uczestników z realizacją głównych zadań w roku 2004 i wynikami wędkarskich zawodów: o Memoriał Zbyszka Wránika, czeskiej II ligi w łowieniu na szaławik, międzynarodowej Ligi Śląskiej i O Puchar Olzy, tradycyjnych zawodów nocnych o największego karpia, szczupaka, sandacza, suma itd.

Wynikiem zeszłorocznego gospodarowania Koła jest zysk około 60 tys. Kč. Natomiast jego majątek wynosi około 5 mln Kč. Plan zarybienia wód przeznaczonych do uprawiania sportu wędkarskiego w ub. roku przekroczono.

Podczas zebrania niektórzy członkowie zostali wyróżnieni odznaką morawsko-śląskiego związku. Podobny

zaszczyt spotkał kolegów z Polskiego Związku Wędkarskiego w Wodzisławiu Śląskim: prezesa koła Władysława Wenerskiego i działaczy, Mieczysława Markwę, Piotra Śmieję, Eugeniusza Sosnę, Marcina Porzika i Tadeusza Wróbla. Uchonorowano również prezydenta miasta Karwiny, Antonína Petrůša i Janę Ditrichovą.

W dyskusji wędkarze domagali się utrzymania porządku na brzegach stawu w Parku B. Němcovej, gdzie nikt się nie troszczy o zaniedbaną przyrodę, nie wycina drzew, które gniją i przewracają się do wody i na brzegi, nie czyści krzewów itp.

Karwińscy wędkarze zostali zaproszeni na zawody w wędkowaniu na szaławik o „Memoriał Zbyszka Wránika”, które w tym roku odbędą się 8 maja na Větrovie, i zawody nocne o największego karpia, szczupaka, sandacza, węgorza i suma z nagrodami wartości 15 000 koron, które odbędą się również na Větrovie 18. 6. br.

W dyskusji wystąpił również prezes PZW Wodzisław Śl., dziękując za medale przyznane za współpracę jemu i jego kolegom. Brat Zbyszka Wránika przekazał tabliczkę nagrobną, którą ufundował zarząd PZW w Wodzisławiu Śląskim. Z Wránik był przez kolegów z Polski bardzo szanowany. Cześć Jego Pamięci.

W.G.
(nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

Wydarzenia Sportowe

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE - GRUPIE B

Tylko Rychwałd bez punktu

● **BYSTRZYCA - SZPITAL WITKOWICE 3:0 (2:0). Bramki: 18. R. Śulák, 35. Górecki, 80. Kušnirák. Sędziował Jantoš. Widzów 200.**

Najlepszy nasz zespół na półmetku rozgrywek rozprawił się w niedzielę u siebie z ambitnymi „medykami” z Witkovic. Przyjezdni zanotowali pod Czantorią pierwszą wyjazdową porażkę w tym sezonie. Podopieczni trenera Pavla Vavřača od pierwszych minut rzucili się z impetem na rywala. Ukoronowaniem ich przewagi był gol autorstwa Radka Šuláka – doświadczonego piłkarza nie zmarnował sytuacji sam na sam z bramkarzem gości. Na 2:0 podwyższył Górecki – przytomnym ślizgiem po centrum wszędobylskiego Śuláka. Bystrzyca w drugiej odsłonie nastawiła się na obronę dwubramkowej zaliczki, z kontrataków jednak robiło się wciąż groźnie pod bramką przyjezdnych. Witkowiczanie zwiększyli obroty, murem nie do przebiccia był ale golkeeper Datko. W okresie największej przewagi gości Kušnirák wykorzystał dośrodkowanie Staňka i celnym strzałem głową definitywnie pogrążył przeciwnika. W zwycięskiej drużynie dobry mecz zaliczyły m.in. nowe akwizycje – Konderla i Górecki. Na nietypowej dla siebie pozycji prawego obrońcy świetnie spisał się też Adam Kolodziej.

● **RAPID SKRZECZOŃ - HODSLAWICE 3:0 (1:0). Bramki: 44. Fluxa, 46. Veseleňák, 77. Glaić. Sędziowała Pavlíková. Widzów 250.**

We wrześniu ub. roku piłkarze Rapidu przegrali w Hodslawicach 0:3,

wiosenny rewanż na własnych śmieciach udał się więc boguminiakom na piątkę z plusem. – *Widać, że w zespole panuje pozytywna atmosfera. Chłopcy cieszą się na treningu, co przekłada się oczywiście na spotkanie o punkty* – stwierdził trener Rapidu Skrzeczoń **Milan Procházka**. – *Wszystkim nam bardzo zależało na tym, by w korzystnym świetle zaprezentować się w pierwszym wiosennym meczu. Zwycięstwo nad trzecim zespołem tabeli napawa nas optymizmem* – dodał Procházka. Wynik 3:0 może sugerować, że goście w niedzielę niewiele mieli do powiedzenia i rzeczywiście tak było. Tylko w 10. minucie po jednym ze sporadycznych błędów obrony Kopřiva w dobrej pozycji postemplował słupek bramki Rapidu, ale to było ze strony faworyta wszystko. – *Dobrze zagrała defensywa i linia pomocy, już w zarodku eliminowaliśmy akcje ofensywne rywala* – informuje skrzeczkoński szkoleniowiec. **Najważniejsze minuty: 44.** Fluxa przelobował w polu karnym bramkarza Strnadela – 1:0; 46. po centrum Ráca Neuwirth jeszcze nie dał rady (trafił w słupek), ale Veseleňák zachował już więcej zimnej krwi i z dobitki podwyższył na 2:0; 77. Glaić po błędzie Strnadela ustala do pustej bramki wynik dnia – 3:0.

● **BRUSZPERK - STONAWA 1:2 (1:2). Bramki: 10. Čapka - 24. Šurin, 44. Wojtyna. Sędziował Foltýnek. Widzów 100.**

Również stonawianom rewanż udał się z nawiązką. Po wrześniowej po-

raźce u siebie 1:2 podopieczni trenera Jaroslava Vodáka chcieli na boisku dziesiątego zespołu tabeli wywalczyć przynajmniej remis, zdobyte zaś trzy punkty gości miały zaskoczyć. Stonawianie nastawili się na aktywne krycie rywala już w środkowej strefie boiska, gospodarze mieli więc kłopoty z dokładnym grywaniem piłki. – *W meczu zagraliśmy tylko z jednym napastnikiem - Wojtyną, natomiast w linii pomocy operowało aż pięciu piłkarzy i moim zdaniem zagęszczenie środka boiska było kluczem do zwycięstwa* – uważa trener gości **Jaroslav Vodák**. Stonawianie skoncentrowali się w Brustperku na głębokiej defensywie, ale ją sobie jednak sprawę z tego, że nie można grać w zasadzie tylko na wyjeździe. – *W najbliższą sobotę podujemy przed własną publicznością Skrzeczoń i ustawienie zespołu będzie troszeczkę odmienne, bardziej ofensywne. Szczegółowo oczywiście nie zdradzę, „Głos Ludu” czytamy również w Boguminie.*

● **STARA BIELA - SJ RYCHWAŁD 2:1 (2:1). Bramki: 29. Drábek, 37. Staříčný - 39. Drobník. Sędziował Podracký. Widzów 300.**

Rychwałdzianie na pochwały służyli tylko w pierwszej połowie. Wtedy to podopieczni trenera Romana Kaizara dyktowali warunki na boisku i gdyby wykorzystali przynajmniej połowę sytuacji podbramkowych, po pierwszej odsłonie można było zwinąć kurtyne. Był jednak zgola odmiennie. Gospodarze z pierwszej sporadycznej akcji wyszli na prowadzenie, a w 37. minucie po błędzie bramkarza Jeleny ostrawianie prowadzili już 2:0. W przerwie piłkarze Slavojá zablokowali kontaktowego gola (po akcji Bala trafił Drobník), w drugiej połowie goście nie poszli jednak za ciosem – gorsza, gra Rychwałdu kompletnie się rozkleiła. – *Po zmianie stron placuk gry istniał już tylko zespół gospodarzy, my pełniśmy wyjątkowo rolę statystów* – skomentował trener Rychwałdu **Roman Kaizara**. Tylko zasługą dobrze bronionego golkipera Jeleny wynik 2:1 utrzymał się do końca spotkania.

Lokaty po 17. kolejce: 1. Frydlantský O. 32, 2. Stara Biela 29, 3. Hodslawice 26, 4. Bystrzyca 24, 5. Stara Bělá 19, 8. Rychwałd 19, 9. Skrzeczoń 18, 10. 13. Odry 12, 14. Przybor 6 pkt. JANUSZ BITTMAN

W SOBOTĘ MISTRZOSTWA PZKO W SZACHACH BŁYSKAWICZNYCH Z jubileuszowym akcentem

XXX Mistrzostwa PZKO w szachach błyskawicznych odbędą się w najbliższą sobotę w Trzyńcu - Kanadzie w lokalach Klubu PZKO. Początek imprezy zaplanowany jest na godz. 8.00. Doroczne mistrzostwa będą rozgrywane w następujących kategoriach: **otwartej** - indywidualnie i drużynowo o tytuł mistrza PZKO w szachach błyskawicznych oraz **młodzieżowej** - indywidualnie i drużynowo (do lat 15-tu włącznie).

Do zdobycia oprócz dyplomów będą nagrody książkowe za pierwsze trzy miejsca w każdej kategorii indywidualnej.

System rozgrywek zostanie ustalony według ilości zgłoszonych osób. Wpisowe wynosi 10 Kč, nie dotyczy jednak młodzieży szkolnej. Po turnieju zaplanowana jest tradycyjna symultanka z głównym arbitrem, kandydatem mistrza Edwardem Schoupalem. (r)

Sport Polski

● **ŚWIDERSKI NAJLEPSZY W SERIE**

A. Sebastian Świdorski, na co dzień występujący w RPA Luigi Bacchi.it Perugia, został uznany w klasyfikacji „La Gazzetta dello Sport” najlepszym zawodnikiem fazy zasadniczej rozgrywek włoskiej Serie A siatkarzy, uważanej za najsilniejszą ligę świata. – *To tak jakby polskiego piłkarza wybrano najlepszym zawodnikiem ekstraklasy Anglii, Włoch czy Hiszpanii* - powiedział mistrz olimpijski, **Ryszard Bosek**. Sebastian Świdorski gra bardzo dobrze w tym sezonie i od jego początku jest przez wszystkich chwalony. Sebastian Świdorski zgromadził 97 pkt i wyprzedził dwóch Serbów - Nikołą Grbica 88 oraz Ivana Miljkovica 84.

● **SPOTKANIE WŁODARCZYK-MALYSZ PRZEŁOŻONE.** W tym tygo-

dniu miało dojść do spotkania prezesa PZN Pawła Włodarczyka z Adamem Malyszem, na którym miały zostać wyjaśnione wszystkie nieporozumienia. W związku ze śmiercią Jana Pawła II rozmowę przełożono na inny termin. W przyszłym tygodniu do Polski przyjedzie trener kadry skoczków Heinz Kuttin, który ma przedstawić PZN analizę i ocenę zakończonych sezonów.

● **BIEGAŁA DRUGI W CHICAGO.** 27-letni Leszek Biegała (Zawisza Bydgoszcz) zajął drugie miejsce w 26. biegu ulicznym w Chicago na 8-kilometrowej trasie. Mistrza Polski z 2001 roku i dwukrotnego wicemistrza w 2002 oraz 2003 roku na dystansie 5000 m wyprzedził o 2 sekundy Amerykanin Brian Sell. Wystartowało 22 500 osób. (jb, PAP)

Co słysząc?

■ **PIŁKA NOŻNA - MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Zabłocie - Błędowice 3:2 (Burian, Kempny, Gřbkek - Buchvaldek, Pašek), Sł. Pietwald - B. Rychwałd 2:2 (Szlauer 2 - Jasiok, Závacký), I. Piotrowice - F. Orłowa 2:0 (Kiedroń, Paloch), Sn Orłowa - Sn Hawierzów 2:10 (Oborný, Hruška - Pastora 5, Dobiš, Gula, Režňák, Sliva, Bezdiček), Domasławice - Datynie D. 1:2, V. Bogumin - Cierlicko 0:2, L. Łąki - Bogumin B 2:0 (Balažovič, Špernoga). **Lokaty:** 1. Zabłocie 37, 2. Sn Hawierzów 30, 3. I. Piotrowice 29 pkt. **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Bukowiec - Czeladna 2:2, Chlebowice - Oldrzychowice 0:3, Gnojnik - Waclawowice 2:1. **Lokaty:** 1. Gródek 35, 2. Rzepiszce 32, 3. Hukwałdy 28 pkt. **ROZGRYWKI POWIATU**

F-M: Metylowice B - Milików 0:0. **Lokaty:** 1. Dobroszyca 19, 2. St. Miasto B 31, 3. Luczina 31, 4. Metylowice 19 pkt. **■ RUGBY: HAWIERZOWIANIE NIE ZWALNIAJĄ.** Rugbyści ekstraklasowego Hawierzowa również rozpoczęli wiosenną kolejkę bez większych kłopotów, pokonali oni rywala. Ekipa Radomira Klody pokonała w wiosennym boisku 43:8 Slavii i na poważnie myśli o fazie play off. – *Spotkanie nie było zbyt atrakcyjne dla widzów. Roito się od błędów technicznych, nam brakowało filara drużyny - Patrika Lerocha* - informuje trener **Radomir Kloda**. W najbliższej kolejce Hawierzowianie zmierzą się na wyjeździe z Rzepiszczanami.

Kolarze z »BŚ« rozpoczęli sezon

Wyjazdem do Bystrzycy w niedzielę rozpoczęli w ubiegłą niedzielę sezon turystyki rowerowej kolarze Białego Śląskiego. W pierwszej wiosennej wyjeździe nie zabrakło uczestników, wszystkich kraców Zaolzia - od Podbeskidzia. Organizatorzy z „BŚ” zapraszają na kolejne wyjazdy rowerowe. – *Trasy naszego cięciek prowadzą zawsze bardzo ciekawymi drogami. Można się czuć wycieczki - powiedział jeden z organizatorów wycieczek rowerowych Marian Palowski.*